

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๘

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๗

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ – ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๘/๒๔๗๗ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๓ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า วันนี้มีสมาชิกมาประชุม
๓๒๕ นาย เป็นองค์ประชุมแต่จ้ะ ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่ ประธานฯ
จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ มีนายเรือเอก ชลิต กุดกำมัธร์ และนาย
เรือเอก สังก ขวัญพร ต่มาชิกประเภทที่ ๒ ขอลาออกจากส่มาชิก-
ภาพ จะให้เดชาธิการฯ อ่านใบลาให้ที่ประชุมฟัง
เดชาธิการสภาฯ อ่านจดหมายว่่า :-

เรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร
กระผมมีราชการต้องไปต่างประเทศ เพราะฉะนั้นกระผมขอลา
ออกจากส่มาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ควรมิตรแล้วแต่กรุณา
(ลงนาม) ร.อ. ชลิต กุดกำมัธร์

เรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องด้วยกระผมต้องไปราชการต่างประเทศ เพราะฉะนั้นกระผม
ขอตาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงกรุณา
(ลงนาม) ร.อ. สงบ จริญญาพร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้
ถือว่าที่ประชุมอนุมัติให้ตาได้ตามที่ขอมา ส่วนการซ่อมสมาชิก
ประเภทที่ ๒ นี้ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๑๕ บัญญัติ
ให้สมาชิกประเภทที่ ๒ ตกตงกันเองเลือกตั้งซ่อมขึ้น ฉะนั้นขอให้สมา
ชิกประเภทที่ ๒ ไปตกตงกันเลือกตั้ง แล้วเสนอให้ที่ประชุมทราบ ค่อย
จากนั้นได้รับหนังสือตาป่วยของพระยาเทพหัสดิน เป็นเวลา ๓ เดือน ซึ่ง
ตาม ข้อบังคับ ถ้าตาเกินกว่า ๑๕ วัน ต้องเสนอ ให้สภาฯ วินิจฉัย
เลขาธิการฯ จะได้อ่านใบตาให้ท่านฟัง

เลขาธิการสภาฯ อ่านใบตาว่า:-

เรียน ท่านผู้แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร

- (๑) ข้าพเจ้าขอรายงานว่า เมื่อวันที่ ๓๐ เดือนนี้ ศาลอุทธรณ์
ได้พิพากษายกฟ้องอัยการ ปลดปล่อยข้าพเจ้าออกแล้ว
- (๒) ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าได้เข้าไปถูกทรมานอยู่ในคุก เป็นเวลา

ถึง ๑๑๕ วัน ข้าพเจ้าจึงมีเส้นประสาทไม่เป็นปกติตามที่แพทย์ใน
เรือนจำได้ตรวจแล้ว

(๓) ข้าพเจ้ารู้สึกว่ในระหว่างนี้ ข้าพเจ้ายังไม่สามารถที่จะ
ทำการใดๆ ที่ต้องใช้ความคิดให้เป็นผลดีได้ดังแต่ก่อน จึงขอฝาก
ประมุขสภาฯ ตลอดจนเดือนกุมภาพันธ์นี้

ควรมีใครดูแลแต่จะโปรด

(ลงนาม) พระยาเทพหัสดิน

ถ้าการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้
ถือว่ที่ประชุมอนุมัติให้ทำได้ นอกจากนั้นทางรัฐบาลได้รายงานมาว่
ศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาพระยาเทพฯ พันธนูหา คังทเดชาธิการฯ จะ
ได้อ่านให้ฟัง

เดชาธิการสภาฯ อ่านว่:-

เดชาธิการคณะรัฐมนตรี เรียบ เดชาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ด้วยกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรมรายงานมาว่
ตามที่ศาลพระราชอาชญาได้พิพากษาคดีอาชญาระหว่าง กรมอัยย-
การ โจทก์ นายพดโท พระยาเทพหัสดิน จำเลย นั้น บัดนี้ศาล

๑๑๖๒

อุทธรณ์โต้พปากษาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ให้ยกฟ้อง
โจทก์ ปล่อยจำเลยพ้นข้อหาไปแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) หลวงชำนาญนิติเกษตร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวไว้ ระเบียบวาระที่ ๒ รับรอง
รายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๓๓, ๓๔ และ ๓๖/๒๔๗๗ (ตามญ)
สมัยที่ ๒ ซึ่งได้จัดตั้งไว้ให้อ่านแล้ว

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวไว้
รายงานการประชุมสมัยที่ ๓๖ นั้น ข้าพเจ้าขอให้เลื่อนไปรับรองใน
วันหลัง เพราะเหตุที่ข้าพเจ้าไปดูที่โต๊ะวงนึ่งไม่เห็น ก็เป็นอันว่า
ไม่ได้ตรวจรายงานการประชุมเท่าที่ข้าพเจ้าได้อภิปรายไว้ เพราะ
ฉะนั้นจึงขอให้เลื่อนไปรับรองในคราวหน้า

จนประเจตกรณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวไว้
รายงานครั้งที่ ๓๖ ซึ่งเป็นการประชุมสมัยนั้น เจ้าหน้าที่ได้จัดวางไว้ใน
ห้องมุขด้านใต้ ไม่ใช่วางไว้ข้างนอก เข้าใจว่าบางที่ท่านสมาชิกจะ
ไม่เห็นข้อความที่เจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้ ขอให้เข้าไปอ่านภายใน
ห้องนั้น

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวไว้

เท่าที่ข้าพเจ้าได้แถลงเมื่อสักครู่นี้สำหรับรายงานการ ประชุมฉบับนี้
ข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้แต่เห็นคำประกาศของเจ้าหน้าที่ บางทีอาจจะไป
ทุกซอกอยู่ที่ไหนก็ไม่ทราบ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเตือนให้ไปรับ
รองกันในคราวหน้า เห็นจะเหมาะกว่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เมื่อมีสมาชิก ๓ นายได้ขอ
ให้เดือนการรับรองการประชุมครั้งที่ ๓๒ ซึ่งเป็นการประชุมฉบับ และ
ไม่มีใครคัดค้าน ข้าพเจ้าจะได้ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยตามนั้น ส่วน
สำหรับที่ ๓๓ และ ๓๔ เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าก็จะถือว่าที่
ประชุมรับรองถูกต้องแล้ว ระเบียบวาระที่ ๓ กระทั่งตามซึ่งรัฐบาล
เตรียมจะตอบในสภาฯ ค้างมาแต่คราวประชุมครั้งที่ ๓๑/๒๕๗๗ ของ
พระศักรการวิจิตร เรื่องบ้องกันเด็กสูบบุหรี่ เจ้าของกระทู้ไม่มา เป็น
อันว่าจะได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่อไป ระเบียบวาระที่ ๔
ว่า พระราชบัญญัติรักษาคดองนอกเขตจังหวัดประเทาน พุทธศักราช
๒๕๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่างของนายร้อยตรี ถัด รัตนพันธุ์ ผู้
แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง ค้างมาแต่คราวประชุมครั้งที่ ๓๑/๒๕๗๗
ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวคือ
ก่อนอื่นข้าพเจ้าขอเรียนต่อรัฐบาลและเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย
ว่า เหตุที่ข้าพเจ้าเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ด้วยความมุ่ง
หมายที่จะให้มีการบำรุงรักษาคดอง เพื่อให้เรือแพเดินสัญจรไปมา
ได้ โดยสะดวก ทำให้การคว่ำขายทางเรือดีขึ้นอีกส่วนหนึ่ง

ครั้นมาเป็นคน ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ นำได้ท่อมทำความเสียหายให้แก่เรือก
 ดอนไร่นาและบ้านเรือนของราษฎรถึง ๘ ครั้ง นเพราะว่าถ้าคลองเป็น
 เหตุให้น้ำไหลบ่าเข้าไ้ จึงทำความเสียหายให้ ด้วยเหตุนี้แหละข้าพ
 เจริญมีความประสงค์ ใครจะให้มีการรักษาคลองให้ดีขึ้น จะได้ช่วย
 เหนือการค้าขายทางเรือของชาวชนบท และจะได้ป้องกันภัยอันตราย
 อันเกิดเป็นความเสียหายแก่ราษฎร ตามความในมาตรา ๕ ความที่
 ข้าพเจ้าได้ร่างขึ้นมาว่า “คลองสายใดมีคันไม้ ซันปกคลุม หรือมี
 สิ่งกีดขวางทางสัญจรเรือแพด้วยประการใด ๆ ยกเว้นแต่สะพาน ซึ่ง
 เจ้าของที่ดินที่อยู่ตามริมคลองได้กระทำให้เป็นขน ให้กรมการอำเภอมี
 อำนาจบังคับเจ้าของที่ดินกระถานให้ตัด หรือรื้อถอนเสีย อย่าให้สิ่ง
 หนึ่ ๆ เป็นที่กีดขวางเรือแพจะเดินสัญจรไปมาได้” ในมาตรา ๖ มีว่า
 “คลองสายใดคันไม้หรือมีคันไม้ปกคลุม เพราะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ
 หรือด้วยประการอื่นใด นอกจากที่กล่าวไว้ ในมาตรา ๕ แห่งพระราช
 บัญญัตินี้ กระทำให้เป็นที่กีดขวางทางน้ำและเรือเพิ่มสามารถจะเดิน
 ไปได้ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ราษฎร ในตำบลนั้น
 หรือในที่ซึ่งตั้งอยู่ในเขตแห่งถ้าคลองนั้นช่วยกันรื้อถอนตัดฟันหรือ
 ทำลาย สิ่งกีดขวาง อย่าให้สิ่งนั้น ๆ เป็นที่กีดขวาง ทางเรือแพจะเดิน
 สัญจรไปมาได้ แต่ถ้าข้าหลวงประจำจังหวัด ได้บังคับตามมาตรานี้
 ให้บังคับเมื่อหมดฤดูทำนาแล้ว และคนหนึ่งอย่าให้ต้องทำงานปีหนึ่ง
 เกินกว่า ๑๕ วัน” ในมาตรา ๘ มีว่า “คลองสายใดคันไม้หรือมีคันไม้

ไม่ได้สะดวก เป็นเหตุให้น้ำไหลบ่าไปทางอื่น หรือกระแสน้ำแรงจน
กระทำให้ตึงหักพัง กระแสน้ำไหลตกลงไปที่ควมเรือก่สวนไร่นาหรือ
บ้านเรือนของราษฎรให้เสียหาย ให้นายข้าเถรมีอำนาจสั่งให้ราษฎร
ช่วยกันทำการขุดกันเหตุนั้นได้ ไม่เกินกว่าครึ่งละห้าวัน เว้นแต่ใน
การขุดกันถนัดรายอื่นร้ายแรง”

ถ้าการที่ท้าวเจ้าเป็นคั้งใช้เวลาดามากกว่านั้น ก็ต้องให้ระคมทำจน
พ้นกั้นทราย และให้นายข้าเถอได้ปฏิบัติตามมาตรานี้เมื่อใด ต้องรีบ
รายงานให้คณะกรรมการจังหวัดทราบโดยด่วน” ความใน ๓ มาตรา
ตามที่ข้าพเจ้าได้อ่านมาแล้วนั้น ถ้าจะพิจารณาคร่าวๆ ก็ดูจะเป็นการ
บังคับใช้แรงงาน ซึ่งดูเหมือนว่าจะเอื้อเอียงไปข้าง ดัทธิคอมมิวนิสต์
แต่ถ้าพิจารณาให้ ชั่งแล้ว หาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะว่าตามธรรมเนียม
เจ้าหน้าทมิอำนาจจะ บังคับได้ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์จ้าง ร.ศ. ๑๑๗
อยู่แล้ว ซึ่งในพระราชบัญญัติทั้ง ๒ นั้น ตามพระราชบัญญัติปกครอง
ท้องที่ ให้บังคับทำงาน และพระราชบัญญัติ ลักษณะเกณฑ์จ้างให้
ทำได้กำหนดให้ทำได้ถึง ๓๐ วัน แต่ในข้าพเจ้าได้ร่างมาเพียง ๕ วัน
เท่านั้น และเรื่องนี้ไม่เคยมีตัวอย่างมาแต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งมีผู้
เสนอให้ใช้พระราชบัญญัติเหมืองฝายและพนัง ทั้นมีผู้สงสัยว่าจะเป็น
การบังคับใช้แรงงานไป สภาฯ เราจึงได้ส่งไปทางกระทรวงเศรษฐ
การเพื่อปรึกษาผู้ชำนาญกฎหมายอีกครั้งหนึ่ง กระทรวงเศรษฐการได้

เสนุนายอารักขยง ผู้ชำนาญกฎหมาย มาพิจารณาในพระราชบัญญัติ
 นั้นก็ไม่ได้ความจำเป็นการใช้แรงงานที่ผิด เพราะว่าการใช้แรงงานนั้น
 เป็นประโยชน์ของเขาเอง หรือเป็นสาธารณะประโยชน์ ส่วนข้อห้ามที่
 ห้ามไม่ให้ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ขัดขวางถ้าคลอง หรือห้ามไม่ให้ทิ้งโสโครก
 อย่างหนึ่งอย่างใดลงไป ในถ้าคลองก็ตั้งแต่มทบบัญญัติอยู่แล้วทั้งนี้
 เช่นกฎหมายลักษณะอาญาและปกครองท้องถิ่น ส่วนกำหนด
 การลงโทษซึ่งอยู่ในตอนท้ายของร่างพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้าก็ได้
 กำหนดไว้อย่างน้อยที่สุดแล้ว ส่วนแต่ก่อนกำหนดจำคุกถึง ๖ เดือน
 แต่ข้าพเจ้าได้กำหนดโทษไว้เพียง ๓ เดือนเป็นอย่างสูง และปรับเป็น
 ฟน และการที่เสนอร่างมานี้ก็เพื่อให้กฎหมายเหล่านี้มารวมกันเป็น
 ของใหม่ ซึ่งจะได้บังคับราษฎรง่ายขึ้น อีกหนึ่ง และมีความประสงค์
 อันสำคัญ ก็เพื่อจะให้ประโยชน์ในการใช้เรือแพเดินสะดวกในถ้า
 คลองเท่านั้น สรุปความว่า ถ้ากฎหมายฉบับนี้ได้ประกาศใช้ คงจะ
 ทำให้การคมนาคมดีขึ้น ทำให้การค้าขายดีขึ้น ยิ่งกว่านั้นจะได้ช่วย
 ส่งเสริมการเทศบาตซึ่งจะได้ประกาศใช้ ในเร็ว ๆ นี้ให้ดีขึ้นอีกส่วน
 หนึ่งด้วยอาศัยเหตุเหล่านี้ จึงหวังว่ารัฐบาลและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 ทั้งหลายคงจะรับหลักการนี้ไว้พิจารณา เพื่อเป็นประโยชน์ส่วนใหญ่
 แก่ประเทศชาติอันเป็นศรีของเรา

พ.ร.ค. พระยาศรัยยุทธเสนี ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 เศรษฐกิจการ กล่าวว่า ตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีปรากฏว่าให้รัฐ-

ขอรรมชาติด้วยวิธีที่ลงหนักไม่ลงในแม่น้ำดำคดของไซ้ระหัดหมันคัก
 ฐินมาซึ่งเป็นการดำปากอย่างยั้ง ก็ถ้าพระราชบัญญัตินั้นออกไปบังคับ
 ให้ราษฎรหรือถอนหรือไม่ให้กระทำกรสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงในแม่น้ำดำ
 คดอง ซึ่งเกี่ยวกับการทะเลาะค้ำยนาจนมาเพาะปลูก ก็ย่อมจะเป็นการ
 เคียดรอนแก่ราษฎร อย่างที่ไม่ทราบจะไปแก้ไขอย่างหนึ่งอย่างใดได้
 เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าหลักการอันแม่แต่ผู้เสนอมานั้นมีความเจตนาที่
 หวังดีอย่างไรก็ตามที่ เมื่อทางจังหวัดนครราชสีมาเห็นว่า เป็นภัยและ
 มีความขัดข้องประการหนึ่งประการใด ก็ให้ไปขอแปรญัตติในเมื่อ
 เวลาใด มีการพิจารณาถึงกันแล้วกันนั้นเป็นการสมควรอยู่ แต่อยู่ใน
 เรื่องนี้ หลักการ ทงอันขัดกับ ท้องที่ทีเดียว เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่
 สมควรที่จะรับไว้ พิจารณา แต่ก็พอดกับที่รัฐบาลรับ ไปพิจารณา
 ตรวจตราต่อไปเป็นการระเอยคณน ข้าพเจ้าเจ้ามีความพอใจเป็นอย่าง
 ยั้ง และขอฝากความดังเกิดในเรื่องนี้ไว้ด้วยว่า แม่น้ำดำคดองในจ้ง
 หวดนครราชสีมา ยั้งผิดกับทางตอนใต้ตอนกลาง อยู่เป็น อันมากทีเดียว
 เพราะฉะนั้นควรจะพิจารณาให้ตระหนักแน่โดยตลอดด้วย และเท่าที่
 ข้าพเจ้าได้กราบเรียนหวังว่าคงไม่เฉพาะแต่จังหวัดนครราชสีมา คง
 เป็น ทงภาคอีสาน แต่ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะได้ เป็นไป ทุก จังหวัด
 เพราะได้เห็นผู้แทนจังหวัดในภาคอีสานได้ตั้งนามรับรองอยู่ด้วย ท่าน
 จะมีความคิดความเห็นอย่างใดไม่ทราบ แต่ตามความรู้ สึกของข้าพเจ้า
 ถ้าพระราชบัญญัตินั้นออกไปจะเป็นภัยเป็นอย่างยิ่งตลอดทงภาคที่เดียว

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่ ตาม
 รัฐบาลรับเรื่องนไปพิจารณานัน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการถูกต้องแล้ว
 และตามที่ท่านสมาชิกผู้อยู่ในคราวที่แล้วมากกล่าวว่ จะเป็นทีเคอครว้น
 แก่นครราชสีมา ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็น ด้วยว่าข้าพเจ้าก็เคย
 รับราชการที่นครราชสีมาเมื่อ ๓๐ ปีมาแล้ว เพราะในพระราชบัญญัติ
 ระเบียบเกี่ยวด้วยการใช้เรือ จะใช้พาหนะเรือเป็นอย่างมาก ทนคร-
 ราชสีมาหน้เรือที่ใช้หน้อยดำ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ผู้จะเกยวข้อง แต่
 ข้าพเจ้าขอทราบเรียนข้อที่ประชมว่ มีพระราชบัญญัติออกฉบับหนึ่ง
 ดำหรับทำการเหมืองแร่ พุทธศักราช ๒๔๖๑ ในมาตรา ๕ มีว่ อ่า-
 นาจที่จะปลดกรงรักษาทางน้ำดำหรับใช้เรือแพกดี ดำหรับใช้การ
 เพราะปลดกดี ดำหรับทำเหมืองแร่ และการซึ่งเป็นประโยชน์อย่างอื่น
 กดี ๕๕ ทงหน้อยในอำนาจรัฐบาลจะจัดการได้ตามเห็นสมควร ไม่ยกอ่า-
 นาจทงนให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด และมาตรา ๖๕ มีว่ ในการที่จะไชน้ำต่าง
 แร่หรือเทกมุดแร่มุดดินและตั้งอื่น ๆ จากเหมือง มีข้อบังคับและข้อ
 ห้ามตงน คือ ข้อ ๑ ห้ามมิให้ไชน้ำต่างแร่และเทกสิ่งต่าง ๆ ซึ่งได้
 ว่มาหนตงในถ้ำน้ำซึ่งเป็นทางเรือขนต่อง หรือเป็นทางน้ำ ซึ่งใช้
 การเพราะปลดกหรือเพื่อบริโภครของบุคคล ให้เสียประโยชน์ในการใช้
 ทางน้ำนั้น ผู้ใดทำควมผิดตามที่ว่มาในมาตรานี้ ต้องระวางโทษ
 ปรับครงหนึ่งเป็นเงินไม่เกิน ๑,๖๐๐ บาท และอีกฉนวนละ ๑๕ บาท ตลอด
 เวลาที่ได้ละเมิดพระราชบัญญัตินี้ และข้าพเจ้าคิดว่าถ้าได้รวมข้อ

บึงคับแฉะก็จะมี เวลานี้^{๕๔๔}เดือครอนอยู่ในจังหวัดภาคใต้ อย่างเช่น
 จังหวัดพังงา และตะกั่วป่า ระนอง โดยอำนาจชั้น ในพระราชบัญญัติ
 ๕๕๑ ให้อยู่ที่เจ้าพนักงานเศรษฐการ และผู้ใดจะทำเหมือง ถูกเรียก
 ประกันเอาไว้อย่างน้อยห้าร้อยบาทถึงหมื่นบาทก็มี แต่ว่าผู้ขอยทำ
 เหมืองแร่ ชาวเจ้าใต้ทราบจะถูกปรับกันมาก ราย คือรับเงินที่ประกัน
 ไว้^{๕๕๒} แต่ตั้งบริษัทใหญ่ ๆ คือนายเหมืองที่ทุนรอนมาก เขา
 ไม่ถูกปรับ ชาวเจ้าเป็นที่ยังตั้งอยู่เป็นอันมาก และเวลานี้^{๕๕๓}ถ้า
 ชาวเจ้าได้ก่อกว้างแฉะนั้นคนเช่น^{๕๕๔}มาก เป็นที่เดือครอนแก่ราษฎร
 ถ้าเรือแพขนต้องไปโดนล้มจมเข้า นายเหมืองแรกชำระเงินค่าเสีย
 หายให้เสียทันที จึงไม่เป็นเหตุถึงเจ้าพนักงานที่จะร้องฟ้องกันได้
 และเจ้าพนักงานก็เพิกเฉยโดยมาก ข้อตั้งเดือครอนนั้นชาวเจ้าขอเขียนไว้
 ขอให้ ได้รวมเอาไว้ด้วย

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทน ราษฎร จังหวัด สมุทรปราการ
 กล่าวไว้ ก่อนที่ชาวเจ้าจะอภิปรายรับรองผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
 ๕๕๕ นี้ อยากจะใคร่ถามรัฐบาลสักหน่อยว่า รัฐบาลคิดจะร่างพระราช
 บัญญัติเกี่ยวกับสาธารณสุขทั่ว ๆ ไปหรือไม่ เพราะพระราชบัญญัติ
 ๕๕๖ อันเกี่ยวกับสาธารณสุขทั่ว ๆ ไปรวมอยู่ในพระราชบัญญัติศึกษา
 ๕๕๗
 กตของนด้วย

หลวงประดิษฐมนูธรรม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย
 กล่าวไว้ ร่างพระราชบัญญัติสาธารณสุขนั้นจนเสร็จแล้ว ก็คงจะ

นำเสนอสภาฯ ในเร็ว ๆ นี้ แต่ว่าหลักการของพระราชบัญญัติที่เรา
กำลังได้เดียงกันอยู่นั้น เป็นอีกคนละเรื่องกับหลักการในพระราชบัญญัติ
สาธารณสุข คือในพระราชบัญญัติสาธารณสุขนั้น เกี่ยวแก่การที่เรา
จะควบคุมอาหาร เกี่ยวแก่การที่จะควบคุมยา เกี่ยวแก่การ
สาธารณสุขโดยตรง ส่วนพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวแก่การที่จะรักษา
คลอง เกี่ยวแก่การคมนาคม ซึ่งเป็นคนละเรื่อง

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าว ว่า ถ้า
ข้าพเจ้าฟังไม่ผิด ข้าพเจ้าได้ยินถนัดว่ารัฐบาล คือท่านรัฐมนตรี
เศรษฐการว่า ถ้าสภาฯ จะรับหลักการแล้ว ก็ขอตั้งกรมวิชาการ
วิสามัญ รัฐบาลหาได้รับไปพิจารณาคงตั้งมาอีก ๒ ท่านได้อภิปราย
ไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าจึงอดอยู่ที่จะกล่าวไม่ได้ จึงขอ
กราบเรียนต่อที่ประชุมนี้ กราบเรียนด้วยความจริงทงนนั้น คือเรื่อง
คลองนี้ข้าพเจ้าสนใจมาช้านานแล้ว ว่าเหตุใดเจ้าจึงปล่อยให้ดินและ
เหม็นอย่างยิ่ง คงที่เบื่อนอยู่ทุกวันนี้ คลองที่บ่ยาตาดของเราได้ขุด
มาได้ และได้ทำไว้ให้ค้ำๆ แต่ก็ปล่อยให้ดินเสีย แล้วให้ถมเสีย
แล้วเราให้ต่างประเทศเขาไปถมใน เวลาที่เขาเดินไป อะไร เช่นนี้
ข้าพเจ้าออกหน้าอายมาก เกี่ยวในการประเด็นที่ว่าควรที่จะรับหลักการ
หรือไม่ เพราะฉะนั้นขอท่านประธานโปรดฟังสักหน่อย อย่าเพิ่งห้าม
ข้าพเจ้า คือขอให้พูดให้เต็มที่ การใช้น้ำคือใช้ถ้าคลองเป็นประโยชน์
ในการที่จะขนถ่ายสินค้าหรือไปไหนมาไหน เราเปิดข่งน้อยที่สุด เช่น

อย่างเรามีแดง โมเสกตำเรือหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าได้เคยชี้ให้ดูมาซึกและ
 รัฐมนตรีบางคนได้เห็นทีเดียว เราก็หายไปโดยมียายแก่อะไรคน
 หนึ่ง เราจะไม่ต้องเสียค่าน้ำมัน เราจะไม่ต้องเสียค่ายางรถยนต์
 เราจะไม่ต้องเสียเครื่องยนตร์ เรือที่ทำในประเทศเราเอง เมื่อเป็น
 ดั่งนี้แล้ว ข้าพเจ้ามีความเสียใจอย่างยิ่ง และรู้สึกผิดใจที่เราหา
 ได้ เป็นพระที่รักษาคลองของเราไว้ให้ดียิ่งไม่ และเราก็ไม่ได้
 รักษาคลองของเราให้ดียิ่งขึ้น และคงแค้นวังข้าพเจ้าจำได้ก็คือ ที่
 ฝรั่งเศสเรียกว่าคลองพอยม นอกจากนั้นก็มีตึกของชลประทาน และ
 ข้าพเจ้ายังจำได้ว่าคลองที่ข้าพเจ้าได้จำมาได้ผ่านชีวิตมาตั้งแต่เด็ก ๆ
 น้อย ๆ มันหนักหนาทัดทีเดียว เกิดอะไรขึ้นละท่าน ไม่มีทางใช้น้ำ
 เกิดขึ้นไม่ปกคลุม แล้วก็เกิดน้ำเน่า ก็เกิดขุ่น อะไรเช่นนั้น เพราะ
 ฉะนั้นจึงเป็นที่ข้าพเจ้าเสียใจเหลือเกินที่ได้เห็นเช่นนั้น เมื่อเป็นเช่นนั้น
 ก็คงมีความเรียนในทันทีไม่ได้ว่า เป็นพระที่สมควรอย่างยิ่งที่เราจะต้อง
 รักษาพระราชบัญญัติของเราไว้ให้คงไว้ เรามีพระราชบัญญัติรักษา
 คลองไว้ฉบับหนึ่ง แต่ว่าพระราชบัญญัติฉบับนั้นจะเป็นหมิ่นหรือ
 โดยประการอย่างใด ข้าพเจ้าก็ไม่รับรองจะเรียนท่านได้ แต่มา
 ดังเกิดดูเห็นว่าบางทีเราจะไม่ได้ประกาศใช้ถ้ากระมัง ข้าพเจ้าไม่เกี่ยว
 กับบริหารมานานแล้ว มีคัมภีร์ที่เสียสักหน่อย ไม่คนพอ ไม่สามารถ
 จะยืนยันได้ ว่าเราได้ประกาศใช้พระราชบัญญัตินั้นแล้ว แต่ด้วย
 ความเคารพต่อรัฐบาล ข้าพเจ้าขอฝากความดังเกิดไว้ด้วยว่า พระ

ราชบัญญัติใดๆที่เราจะออกไป หรือที่เราออกไปแล้วก็ดี ขออย่าให้เป็นหมิ่นเสียเลย ขออย่าให้เป็นหมิ่น ขอให้ปฏิบัติการทำงานให้ซดง และให้รักษาการงานให้เต็มที่ให้ได้ ข้าพเจ้ารู้สึกกระตือรือร้นใจอยู่ เหมือนกันว่า ส่วนในพระนครและในเขตต์เขตประธาณมีเจ้าหน้าที่รักษา เรียบร้อย แต่ส่วนชนบทจะเกณฑ์ให้คนไปรักษา นี้กระตือรือร้นใจใน ขอนี้ เพราะฉะนั้นก็รู้สึกว่าไม่ค่อยจะเต็มอกภาค ส่วนในพระนครมี การที่จะใช้อะไรๆ โยธาเทศบาลหรือเขตประธาณก็ดี หรืออะไรมาซุด ให้ ส่วนในหัวเมืองนั้นเราจะเกณฑ์ราษฎร เพราะฉะนั้นถึงอย่างไร ก็ดี ข้าพเจ้ายังเห็นว่าควรจะมีบทกการบังคับที่ทำนรัฐมนตรีเศรษฐกิจ ว่า แล้วเราไปแปรญัตติเอาแต่ภายหลังก็แล้วกัน

พระยาอภิบาลราชไมตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอสนับสนุนความ เห็นของผู้ ญัตติคนว่าเป็นของที่ดี แต่ว่าข้าพเจ้ามาอ่านดูมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ เห็นว่าถ้าจะปล่อยให้ไปคาบ ๕ แล้วจะบังคับได้แต่คนไทยเท่านั้นเอง จะบังคับคนชาวต่างประเทศ ไม่ได้ เช่นคนอยู่ในดัมเบคที่อังกฤษ เป็นต้น เพราะตามสัญญาทาง พระราชไมตรีมีอยู่ว่า การจะบังคับใช้แรงงานนั้น จะบังคับได้แต่ใน เวดาดุกเงิน แต่ในพระราชบัญญัตินี้ ในเมื่อข้าหลวงเกณฑ์มาจะ เป็นเวดาดุกเงินหรือไม่ก็ตาม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอฝากความดังเกด ได้ด้วยว่า ถ้าจะรับบทกการนี้ได้แล้วก็จะต้องแก้มาตรา ๖ และมาตรา ๗ เป็นความอย่างอื่น

พ.ร.ต. พระยาศรีอยุธยาเดโช ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 เกษตรกรรม กล่าวว่ ในการที่รัฐบาลมีความเห็นว่ให้รับหลักการ
 นั้น ข้าพเจ้าก็โต้ถ่วงแต่จะต้งเอาไปเทียบเคียงกับกฎหมาย
 อื่น ๆ ถ้าหากว่าสมาชิกผู้ใดเห็นว่จะมีความเห็นที่ระแกไข้อย่างใด
 อันนั้นควรเอาไปพูดในแปรญัตติ แม้จะเป็นการตั้งข้อตั้งเถกก็เป็น
 ประโยชน์ ส่วนสมาชิกผู้หนึ่งได้คร่ำครวญว่ที่แต่ก่อนนั้นหมิ่น
 ท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้เคยมาปรารภกับข้าพเจ้า และเห็นพ้องกับข้าพเจ้า
 ในเรื่องรัฐบาลรับหลักการนั้น ท่านก็รับแต่ว่เป็นทพอใจของท่าน
 และกฎหมายเก่าที่มีอยู่ ซึ่งพอข้าพเจ้ามีหน้าที่เกี่ยวกับทางนี้ก็เห็นออก
 เหมือนกันว่ ยังไม่ได้ยกเลิกกฎหมายฉบับนั้น ดูเหมือนว่ให้
 พระชลวินิจัยเป็นผู้ทักท้วงพระราชบัญญัติ แต่พระชลวินิจัยอยู่ที่ไหน
 ก็ไม่รู้ ถึงกระนั้นก็ทางตำราว่ก็ยังไม่ยกเลิกกฎหมายฉบับนั้นบังคับอยู่
 ในณะเพาะหัวเมืองที่ใกล้กรุงเทพฯ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ เมื่อรัฐ
 ภายได้รับแต่ ว่รับหลักการแล้ว ขอตั้งกรรมาธิการวิสามัญเช่น
 นั้น สมาชิกผู้ใดมีความข้องใจหรือสงสัย หรือจะแปรญัตติ
 อย่งใดนั้น ก็จะเป็นการช่วยให้กรรมาธิการได้วินิจฉัยสะดวกยิ่งขึ้น

นายมิ่ง เถาห์เรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าว
 ว่ ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วยที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 เพราะเหตุว่การรักษาคงของเช่นนี้ ควรเป็นหน้าที่ของรัฐบาล หาใช่
 หน้าที่ของราษฎรไม่ เพราะเหตุว่ราษฎรได้เสียค่าภาษีอากรเป็น

การบำรุงประเทศ น่าจะพออยู่แล้ว เห็นว่าไม่ควรจะเกณฑ์พลเมือง
 มาใช้ในกรณี ก็จริงอยู่ ถ้าจะมีคดีของไนที่โคตคนเงินก็ ก็ควรจะ
 เป็นหน้าที่ของรัฐบาลจัดการ ไม่ใช่หน้าที่ของพลเมือง และในเรื่อง
 พระราชบัญญัตินั้นเห็นว่า เกยถึงโทษจะได้ใครกลงแม่น้ำดำคตอง
 กิต เรื่องหมกกฎหมายอื่นอยู่แล้ว ท่านผู้เสนอก็คงกล่าวรับรองว่า
 กฎหมายอื่นคุ้มครองอยู่แล้ว จึงไม่ควรมีกฎหมายฉบับนั้น

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าว
 ในเรื่องร่างพระราชบัญญัติรักษาคดองนอกเขตจังหวัดประจวบตามที่ท่าน
 ผู้เสนอเสนอนั้น ข้าพเจ้าได้เห็นชอบด้วยในหลักการนี้ และขอสนับสนุน
 ในเรื่องนี้ สำหรับคดองนั้นข้าพเจ้าเองได้เข้าใจได้อยู่มากทีเดียว
 เพราะเป็นเขตจังหวัดที่ข้าพเจ้าเป็นผู้แทน มีคดองมากมาย และ
 รู้จักเค็ดครอนในเรื่องนี้เป็นส่วนมาก และได้เคยตั้งกระทูถามรัฐบาล
 โดยฉะเพาะเรื่องนี้หลายข้อทีเดียว ข้าพเจ้าได้เข้าใจได้ อยู่ ในการ
 ที่ข้าพเจ้าได้เข้าใจได้เพราะเหตุว่า การรักษาคดองของทางรัฐบาล
 นั้นไม่ได้รักษากันอย่างจริงจังเลย ตามที่ท่านรัฐมนตรีเศรษฐกิจ
 ได้บอกมาเมื่อสักครู่ที่ว่า กฎหมายเก่ายังไม่ได้ยกเลิก และคำร้อง
 คอยช่วยเหลืออยู่เสมออันไม่จริง ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเองยังไม่เคย
 พบคำร้อง หรือทางอำเภอจะไปจัดการเลย ได้ร้องกันแทบตาย ใน
 การทคตองคนเขมอยู่ การทคตองคนเขม เช่นนมเหตุอยู่ ๓ ประการ

ชื่อว่า เหตุที่คัดลอกต้นเช่นนี้คือว่า ๑. คัดของแคบ ๒. คัดของต้นขน
 ๓. คัดของใส่โครก รัฐบาลไม่ได้เอาใจใส่เลย คัดของแคบเกิดจาก
 อะไร คัดของแคบเกิดจากประชาชนได้ ปลดเรือน ถ้าเรศคัดของเข้า
 ไป และถ้าจะคัดตามพระราชบัญญัติแล้วก็มีผิด แต่คำรวบ อ่าเกือบ
 ไม่ว่าอะไร มีคพระราชบัญญัติก็ปล่อยไป นี่ข้อหนึ่ง อีกข้อหนึ่ง
 ปลดต้นไม้ริมคลอง เช่น ต้นจาก ต้นมะพร้าว เป็นต้น เลยหลุด
 ออกนอกเคียว ไปร้องทางอำเภอก็ไม่ได้ผิด คัดของต้นเขินนั้นเกิด
 จากตั้งพังตงไป ไม่ได้รักษาคลอง เมื่อตั้งพังตงๆ ดินก็เต็มขึ้น
 มา เรือแพก็ไปไม่ได้สะดวก และสระก็มากรุนแล้วก็ทบถมตงไป
 คัดของสักปรกเกิดจากอะไร เกิดจากสัตว์ที่ทำริมคลอง ไม่แต่ขนบุรี
 เท่านั้น แม้พระนครก็มีเหมือนกัน นอกจากนั้นมีทราภอศัพทนายน้ำ
 เหมือนเดอะเดอะในคลอง นอกจากนั้นยังมีกองขยะและสิ่งใส่โครก
 ง่าย ๆ เมื่อเวลาทำเสร็จแล้วก็ทิ้งลงไป ในคลอง เช่นนี้แหละจึง
 เรียกว่าไม่ได้รักษากันเลยจึงเป็นเหตุให้คัดลอกต้น คัดของแคบ คัดของ
 สักปรก สิ่งเหล่านี้แหละที่นำมาซึ่งความเดือดร้อนของราษฎร ซึ่ง
 บางแห่งก็เกิดร้องเรียนกันขึ้น คงทงหวัดขนบุรีเป็นอยู่ทุกวันนี้ นอก
 จากนั้นข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านผู้เสนอว่า ผู้ตั้งญวนไปมาในทางคลอง
 เหล่านี้ของเคอครอน เมื่อไม่มีน้ำจะให้เรือเดินไปได้สะดวกอย่างไรได้
 คราวนี้เวลาหน้าไม่ม คือน้ำแห้งถ้าคัดของหมด เรือจะทำอย่างไร ก็

ของจอกศักดิ์แห่ง ราชฎีกาของกษัตริย์แห่งน้ำเค็ม น้ำโคดณ ราชฎีกาเค็ด
 ร้อนมาก เหม็นนั้นไม่เหม็นแต่เพราะเขตต์ที่อยู่ ไต่เหม็นไปไกลๆ
 น้ำประปรายไม่มีกิน นอกจากนั้นก็ใช้น้ำฝน เวล่าน้ำฝนไม่มีก็อด ไม่
 ไต่ กษัตริย์ระอาตเคย เช่นนั้นตามที่ท่านผู้เสนอได้เสนอบัญญัติขึ้นมาเช่น
 ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกพอใจเป็นอย่างยิ่งทีเดียว และขอตั้งนับตั้งคุณด้วยเป็น
 อย่างยิ่ง ถ้าหากว่าเราจะได้กระทำการขุดคลองออกพระวราชบัญญัติ
 รัชกาลของเขื่อนแล้ว จะทำให้ประชาชนมีความสุขขึ้นอีกมาก และ
 จะทำให้บรรดาสิ่งโสโครกหมดไป เป็นอนามยทิศของประชาชน นอก
 จากนั้นก็ยิ่งจะทำให้ทางสัญจรไปมาสะดวกขึ้นด้วยทุกประการ และอีก
 อย่างหนึ่ง การทำนา ทำสวน ซึ่งอยู่ในเขตต์คลองนั้น ก็จะได้รับ
 ความบริบูรณ์เช่นนี้แล้ว ผลแห่งการกระทำ คือความมั่งคั่งก็จะเกิด
 ขึ้นแก่เขา ไม่แต่เท่านั้น ยังจะนำมาให้ประเทศของเราเจริญในทาง
 เศรษฐกิจขึ้นอีกด้วย ด้วยเหตุนี้แหละข้าพเจ้าจึงเห็นว่า รัฐบาลควร
 จะรับหลักการเสียบัดนี้ แล้วก็นำไปและขอให้เข้ามาภายในสมัย
 ประชุมนี้ด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เท่าที่ได้ยินก็เข้าใจว่ารัฐ-
 ภายรับหลักการแล้ว แต่จะขอตั้งกรรมวิธีการวิสามัญ และเสียง
 ใหญ่ในการอภิปรายก็เห็นด้วยในการรับหลักการนั้น ถ้าท่านผู้ใด
 จะอภิปรายในทางคัดค้านเหมือนจะเป็นประโยชน์บ้างในการพิจารณานี้
 ขุนวรดิษฐ์รัฐมนตรี ผู้แทนราชฎีกาจังหวัดหนองคาย กล่าว

ว่า ในเรื่อง^{๕๕}นี้แม้ว่ารัฐบาลจะเห็นชอบด้วยหลักการแล้ว ข้าพเจ้า
 ก็ยังไม่เห็นชอบ^{๕๖}เป็นอย่างยิ่งทีเดียว และนอกจากนั้น^{๕๗}นักแล้ว^{๕๘}
 อย่างไม่เดียวรัฐบาลก็ต้องเห็นชอบ เพราะเหตุ^{๕๙}ว่าเขา^{๖๐}หมู่ไปให้^{๖๑}การ
 เอาแรงไปให้รัฐบาล รัฐบาลไม่คิดเลย ต้องเอาได้^{๖๒}ทีเดียว ข้าพเจ้า
 เป็นรัฐบาลก็ต้องเอา^{๖๓}ของ^{๖๔}ต้อง^{๖๕}เงิน^{๖๖}ได้^{๖๗}ไว้^{๖๘} ข้อ^{๖๙}ที่ว่า^{๗๐}ไม่ควร^{๗๑}รับ^{๗๒}หลัก
 การ เพราะ^{๗๓}หลักการ^{๗๔}นี้เป็น^{๗๕}นโยบาย^{๗๖}ที่^{๗๗}บังคับ^{๗๘}พด^{๗๙}เมือง^{๘๐}ดง^{๘๑}เป็น^{๘๒}เครื่อง^{๘๓}จักร
 ทำงาน^{๘๔} จริง^{๘๕}อยู่^{๘๖} มี^{๘๗}กฎหมาย^{๘๘}ที่^{๘๙}ไร^{๙๐}แล้ว^{๙๑}เป็น^{๙๒}เชิง^{๙๓}ห้อย^{๙๔}บ้าง^{๙๕} แต่^{๙๖}ลักษณะ
 ของ^{๙๗}การ^{๙๘}ไม่^{๙๙}เหมือน^{๑๐๐}กัน^{๑๐๑}ที่^{๑๐๒}เคย^{๑๐๓} เพราะ^{๑๐๔}ลักษณะ^{๑๐๕}ของ^{๑๐๖}การ^{๑๐๗}นั้น^{๑๐๘}กระทำ^{๑๐๙}คือ
 เมื่อ^{๑๑๐}มีความ^{๑๑๑}จำเป็น^{๑๑๒}บัง^{๑๑๓}เกิด^{๑๑๔}ขึ้น^{๑๑๕}โดย^{๑๑๖}กะทัน^{๑๑๗}หัน^{๑๑๘} เป็น^{๑๑๙}การ^{๑๒๐}บ้อง^{๑๒๑}กน^{๑๒๒}กย^{๑๒๓}หรือ^{๑๒๔}การ
 เดี่ยว^{๑๒๕}หาย^{๑๒๖}อย่าง^{๑๒๗}ร้าย^{๑๒๘}แรง^{๑๒๙} เช่น^{๑๓๐}ขอ^{๑๓๑}ทก^{๑๓๒}กย^{๑๓๓}เป็น^{๑๓๔}ต้น^{๑๓๕} หา^{๑๓๖}ไร^{๑๓๗}เชิง^{๑๓๘}นี้^{๑๓๙}ไม่^{๑๔๐} ข้าพเจ้า
 รับ^{๑๔๑}รอง^{๑๔๒}ว่า^{๑๔๓}หลัก^{๑๔๔}การ^{๑๔๕}นี้เป็น^{๑๔๖}นโยบาย^{๑๔๗}บำรุง^{๑๔๘}ประเทศ^{๑๔๙} แต่^{๑๕๐}เห็น^{๑๕๑}ว่า^{๑๕๒}เป็น^{๑๕๓}หลัก^{๑๕๔}การ
 ที่^{๑๕๕}พด^{๑๕๖}ดม^{๑๕๗}ย^{๑๕๘}เดีย^{๑๕๙}แล้ว^{๑๖๐} เพราะ^{๑๖๑}เป็น^{๑๖๒}หลัก^{๑๖๓}การ^{๑๖๔}ที่^{๑๖๕}เท่า^{๑๖๖}กับ^{๑๖๗}เอา^{๑๖๘}ราช^{๑๖๙}ฐ^{๑๗๐}ร^{๑๗๑}พด^{๑๗๒}เมือง^{๑๗๓}ดง
 เป็น^{๑๗๔}ทาด^{๑๗๕}แผ่นดิน^{๑๗๖}หรือ^{๑๗๗}เป็น^{๑๗๘}ชา^{๑๗๙}ร^{๑๘๐}ของ^{๑๘๑}กษ^{๑๘๒}ต^{๑๘๓}ริ^{๑๘๔}ย^{๑๘๕}ต^{๑๘๖}ง^{๑๘๗}ด^{๑๘๘}ม^{๑๘๙}ย^{๑๙๐}ก่อน^{๑๙๑} อัน^{๑๙๒}ธ^{๑๙๓}า^{๑๙๔}ระ^{๑๙๕}ประ
 เทศ^{๑๙๖}เรา^{๑๙๗}ก็^{๑๙๘}ไม่^{๑๙๙}ไร^{๒๐๐}แล้ว^{๒๐๑} ไร^{๒๐๒}แต่^{๒๐๓}เท่า^{๒๐๔}นั้น^{๒๐๕}ยัง^{๒๐๖}เป็น^{๒๐๗}เหตุ^{๒๐๘}เดี่ย^{๒๐๙}หาย^{๒๑๐}ทาง^{๒๑๑}เศ^{๒๑๒}ษฐ^{๒๑๓}กิจ
 ของ^{๒๑๔}ประเทศ^{๒๑๕}อีก^{๒๑๖}ด้วย^{๒๑๗} ด้วย^{๒๑๘}ว่า^{๒๑๙}ราช^{๒๒๐}ฐ^{๒๒๑}ร^{๒๒๒}จะ^{๒๒๓}ยาก^{๒๒๔}จน^{๒๒๕}ดง^{๒๒๖} เพราะ^{๒๒๗}ไม่^{๒๒๘}มี^{๒๒๙}เด^{๒๓๐}ดา^{๒๓๑}
 เงิน^{๒๓๒}และ^{๒๓๓}การ^{๒๓๔}เงิน^{๒๓๕}ระ^{๒๓๖}หวาง^{๒๓๗}รัฐบาล^{๒๓๘}กับ^{๒๓๙}ราช^{๒๔๐}ฐ^{๒๔๑}ร^{๒๔๒}ก็^{๒๔๓}จะ^{๒๔๔}ไม่^{๒๔๕}หมุน^{๒๔๖}เวียน^{๒๔๗}เปล^{๒๔๘}ียน^{๒๔๙}มือ^{๒๕๐}
 ซึ่ง^{๒๕๑}เป็น^{๒๕๒}เหตุ^{๒๕๓}อัน^{๒๕๔}หนึ่ง^{๒๕๕}ของ^{๒๕๖}การ^{๒๕๗}ทำ^{๒๕๘}ให้^{๒๕๙}เกิด^{๒๖๐}การ^{๒๖๑}ฝ^{๒๖๒}ก^{๒๖๓}เค^{๒๖๔}อง^{๒๖๕} ที่^{๒๖๖}ข้าพเจ้า^{๒๖๗}ว่า^{๒๖๘}เท่า^{๒๖๙}กับ^{๒๗๐}
 บัง^{๒๗๑}ค^{๒๗๒}พด^{๒๗๓}เมือง^{๒๗๔}ดง^{๒๗๕}เป็น^{๒๗๖}ทาด^{๒๗๗}แผ่นดิน^{๒๗๘} หรือ^{๒๗๙}เป็น^{๒๘๐}ชา^{๒๘๑}ร^{๒๘๒}ของ^{๒๘๓}กษ^{๒๘๔}ต^{๒๘๕}ริ^{๒๘๖}ย^{๒๘๗}นั้น^{๒๘๘} ย^{๒๘๙}อม^{๒๙๐}เห็น
 ใ^{๒๙๑}ถ^{๒๙๒}าย^{๒๙๓} ๆ^{๒๙๔} แต่^{๒๙๕}ที่^{๒๙๖}ว่า^{๒๙๗}ราช^{๒๙๘}ฐ^{๒๙๙}ร^{๓๐๐}จะ^{๓๐๑}ยาก^{๓๐๒}จน^{๓๐๓}ดง^{๓๐๔}และ^{๓๐๕}เงิน^{๓๐๖}ไม่^{๓๐๗}หมุน^{๓๐๘}เวียน^{๓๐๙}นั้น^{๓๑๐}ข้า^{๓๑๑}จะ
 เห็น^{๓๑๒}ได้^{๓๑๓}ยาก^{๓๑๔}อยู่^{๓๑๕}บ้าง^{๓๑๖} แต่^{๓๑๗}ถ้า^{๓๑๘}คิด^{๓๑๙}ถึง^{๓๒๐}แล้ว^{๓๒๑}ก็^{๓๒๒}พ^{๓๒๓}ง^{๓๒๔}เห็น^{๓๒๕}ใ^{๓๒๖}ถ^{๓๒๗}าย^{๓๒๘} การ^{๓๒๙}ไร^{๓๓๐}แรง^{๓๓๑}ถ้า^{๓๓๒}ไร^{๓๓๓}

แต่อย่างเดียวย่อมไม่เห็นผลร้ายใดทันที แต่ถ้าให้หลายๆ อย่างจกเห็น
 ได้เร็ว ด้วยเหตุที่ประเทศสยามอย่างเข้าสู่อารยะประเทศ การบำรุง
 ประเทศจึงไม่ควรใช้นโยบายรวมแรงเป็นของรัฐบาลตั้งเรื่องขึ้น ควร
 หารายได้มาบำรุง เช่น รายได้จากภาษีอากร รายได้จากรัฐสมบัติ
 รัฐพาณิชย์ จึงจะเป็นการปฏิบัติอันควร ถ้าสภาฯ ตำนินนโยบาย
 โดยวิธีรวมแรงพลเมืองเป็นของรัฐบาล ทำการชำระณประโยชน์
 ต่างๆ ฉะนั้นแล้ว ค่อยไปรัฐบาลไม่ต้องทำอะไร นอกจากควบคุมให้
 พลเมืองทำงานตามกฎหมายการเกณฑ์แรงเท่านั้น บุคคลในรัฐบาล
 ก็ไม่ต้องเป็นคนสำคัญอันใดนัก ใครๆ ก็อาจเป็นรัฐมนตรีได้ และ
 เงินเดือนที่จ่าย ก็ไม่ต้องจ่าย เท่าที่จ่ายอยู่ในบัดนี้ ดลดงได้ อีกมาก
 หลักการที่กล่าวมาไซ้แต่จะเป็นนโยบายอันสมควรนำมาใช้ ดังกล่าวแล้ว
 นั้นเท่านั้น ยังเป็นหลักการที่ทำลายสิทธิแห่งความเสมอภาคของพล
 เมืองอีกด้วย สิทธิที่กล่าวมาคือสิทธิที่พลเมืองจะต้องได้รับความคุ้ม
 ครองป้องกันภัยและประโยชน์อย่างใด ๆ เท่ากัน อันข้าพเจ้าเห็นว่า
 เป็นข้อสำคัญที่สภาฯ จะต้องใส่ใจ ในเวลาที่ออกกฎหมายให้มาก
 การออกกฎหมายบังคับพลเมืองส่วนหนึ่ง ซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดประทวน
 ให้รักษาคดองเอาเอง แต่อีกส่วนหนึ่งซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดประทวนดีให้
 รัฐบาลรักษาให้ ฉะนั้นเห็นได้ชัดแจ้งว่าไม่เสมอภาค เมื่อออก
 กฎหมายฉบับนี้ อาจจะมีผู้กล่าวว่าประเทศสยามไม่ได้ให้ สิทธิแห่ง
 ความเสมอภาคแก่พลเมืองทั่วไป อาจไม่มีผู้กล่าวว่า ประเทศ

ดัยามไค ถึงซึ่งอารยะประเทศ ดังที่เข้าใจกันอยู่ หดกการของกาว
 ปกครองประเทศก็ดี รัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักร ดัยามก็ค
 อดุคที่ประสงค์ของคณะราษฎร ก็ดี ย่อมมีความประสงค์เป็นอย่าง
 เดียวกัน ในอันที่จะให้พลเมืองมีสิทธิแห่งความเสมอภาค ก็เมื่อฉนั้นก็
 ไม่เป็นการสมควรที่สภาฯ จะรับหดกการนี้ได้ การที่รัฐบาลดองเก็บ
 เอาเงินจากจังหวัดต่าง ๆ ฉะเพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่เป็นมณฑลอุดร
 แต่เดิมมานั้นหลายด้านบาท มาบำรุงพระนคร โดยมิได้ให้เสียแถมณ-
 ทดเจ้าของเงินให้เป็นไปโดยควร ก็เป็นการอยุติธรรมอยู่มากแล้ว
 ถ้าจะบังคับพวกข้าพเจ้า ผู้ซึ่งอยู่จังหวัดนอกเขตต์ชลประทานให้รักษา
 คลองเอาเองอีกด้วยแล้ว ก็เท่ากับเพิ่มความอยุติธรรมให้อีก การ
 หารายได้บำรุงประเทศ เช่นรายได้จากภาษีอากรหรือการเกณฑ์แรง
 พดเมืองเหล่านี้ ตามวิธีการที่คิดเขาจะต้องสำรวจสถิติต่าง ๆ ให้ทราบ
 ความสามารถของพดเมือง ในท้องถิ่นต่าง ๆ เสียก่อนว่า พดเมืองใน
 ท้องถิ่นใดสามารถจะเสียภาษีอากรหรือให้ ไซ้แรงได้เพียงไร หรือหา
 ไม่เคย และคิดกำหนดกฎเกณฑ์อย่างไรจึงจะเป็นการยุติธรรมแก่
 พดเมือง ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ทำเด่นอย่างง่าย ๆ และไม่ใช่เป็นสิ่งที่อยู่ ๆ
 ก็ออกกฎหมายมาให้เก็บเอาหรือเกณฑ์เอาโดยมิได้คำนึงถึงความเดือด
 ร้อนของพดเมืองดุจเรื่องนี้ ข้าพเจ้าจำต้องขอให้ ทปประชุม โประระดับ
 ถึงบุคคลที่จำพวกหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าพวกหาเข้ากินค่า หาได้วันหนึ่ง
 ก็พอเลี้ยงตนและถูกเมียไปวันหนึ่ง หาเหลือไปวันอื่น ๆ ไม่ บุคคล

จำพวกนี้เป็นบุคคลที่สามารดิให้รัฐบาลใช้แรงได้หรืออย่างไร ข้าพ-
 เจ้าเห็นว่าให้ใช้ไม่ได้ ถ้ารัฐบาลบังคับก็จะต้องเคืองคร้อนโดยไม่ต้อง
 ดึงตั้ง ข้าพเจ้าเชื่อว่าบุคคลที่มีภาวะเช่นว่านมีอยู่มากค้อมาก ใน
 จังหวัดที่ข้าพเจ้าอยู่มีไม่น้อยเลย บัดนี้แต่เพียงโจษกันว่า พดเมืองยาก
 จนดง ชาวไร่ชาวนาค้องเป็นหนัดขึ้นเขา ถึงกับรัฐบาลจะต้องเข้า
 ช่วยเหลืออยู่แล้ว ถ้าแต่เพียงโจษกันเป็นความจริง และถ้าออกกฎหมาย
 ณะบับนี้ไป ก็ย่อมเป็นการกระทำที่เพิ่มความเคืองคร้อนให้แก่พดเมือง
 และเป็นการกระทำที่ลุ่มความเคืองคร้อนบนความเคืองคร้อนให้แก่พด-
 เมือง ข้าพเจ้าต้องขอให้ทประชุมระดับถึงบุคคลจำพวกนี้ และแต่เพียง
 โจษให้มากที่สุดที่สุดจะมากได้ นั้นแหละราชฎรจึงจะไ้รับความร่วมเย็น
 เป็นสุข

ท่านประธาน ข้าพเจ้าเชื่อว่าสมาชิกจกกระทรวงอยู่แต่ที่ว่า กฎ-
 หมายไม่ใช่สิ่งอื่น แท้จริงเป็นโครงการนงานของประเทศ แต่ที่ว่า
 โครงการอื่นใดที่เป็นไปในทำนของบังคับพดเมืองดงเป็นเครื่องจักรทำ
 งาน โดยการรวมแรงมาเป็นของรัฐบาลนั้น เราไม่ปรารถนา เพราะ
 การกระทำเช่นนั้นเป็นการกระทำที่เท่ากับเหยียดพดเมืองดงเป็นทาส
 ของแผ่นดินหรือของกษัตริย์ดั้งสมัยก่อน หรือเป็นทาสของเจ้าพนักงาน
 แห่งรัฐบาลในระบอบการปกครองที่โซอยู่ในกาดบับนี้ เพราะว่าเจ้า-
 พนักงานของรัฐบาลไม่ใช่ผู้ทำ เป็นผู้ใช้ ผู้ควบคุม ผู้บังคับ ส่วน
 ผู้ทำนเป็นราชฎร ซึ่งถ้าไม่เรียกว่าเป็นทาสของเจ้าพนักงาน ข้าพเจ้า
 ก็ไม่ทราบว่าจะเรียกว่าอะไร

มีประเทศใดบ้างที่เขาใช้ โครงการนี้ คนที่เขาพาไป
 มีใช้ยูกแต่คนแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง อันเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส
 แต่เขาก็ไม่บังคับเดียดนาตั้งหลักการแห่งพระราชบัญญัติ เขา
 ยอมให้พลเมืองชำระเงินแทนแรงเกณฑ์ได้ เรียกว่า เงินค่าการ
 โยธาชาววัน ชาววันคือ ๒๐ วัน แต่ประเทศนี้ไม่ควรนำมาเปรียบกับ
 ประเทศเรา เพราะไม่ใช่ประเทศเอกราช เป็นเมืองขึ้นของเขา เจ้า
 ของเขาจะทำอย่างไรก็ได้ ไม่มีปัญหา ยิ่งอีกประเทศหนึ่งก็คือ
 ไทยเวียตริลเซีย แต่ดูเหมือนว่าอารยะประเทศทั้งหลายรวมทั้งประเทศ
 สยามด้วยพากันเกลียดชัง ก็เมื่ออารยะประเทศทั้งหลายไม่นิยม ถึง
 เราเองก็ไม่นิยม แต่บางคนจะกดขี่นิยมขึ้น และออกกฎหมายฉบับ
 ไปบังคับคนต่างประเทศเข้าด้วย ฉะนั้นเราแน่ใจแล้วหรือว่า เราจะ
 นั่งอยู่ไม่ทักท้วงขึ้น ถ้าไม่แน่ใจผลของกฎหมายจะเป็นอันใด โปรด
 ใคร่ตรวจกรมที่ข้าพเจ้าเรียนในบัดนี้ ให้มาก ๆ ด้วย มีผู้กล่าว
 เนื่อง ๆ ว่าประเทศเอกราชใช้สิทธิของตนอย่างไรก็ได้ คำกล่าว
 นี้เป็นคำกล่าวตามแบบ ข้าพเจ้ายอมรับว่าถูกต้องตามหลักธรรม
 ระหว่างประเทศแล้ว แต่ความประพฤตินี้ จะใช้หรือทำได้เพียงใด
 นี้ สำหรับประเทศเล็ก ๆ เช่นสยามเรา เป็นปัญหาที่น่าคิดมาก
 ถึงอย่างไรก็ดี ที่จะให้สถานรับหลักการไว้นั้น รับไม่ได้แน่ ๆ
 เพราะหลักการนี้พ้องกับสิทธิคอมมิวนิสต์ ที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติ
 คอมมิวนิสต์ ถ้าใช้เป็นกฎหมายก็จะขัดแย้งพระราชบัญญัตินั้น ข้าพ-

เจ้าจะอ่านพระราชบัญญัติแต่ละข้อมูให้ฟังว่าของกันอย่างไร พระ
 ราชบัญญัติว่าด้วยคอมมิวนิสต์นั้นมีอยู่อย่างนี้ มาตรา ๓ ข้อ ๒ มีว่า
 ตัทธิคอมมิวนิสต์หมายความว่าตักทิกใด ๆ ซึ่งบังความถึงการสนับสนุน
 ตั้งแต่เริ่มการรวมกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือรวมการอุตสาหกรรม หรือรวม
 ทุน หรือรวมแรงเข้าเป็นของรัฐบาล ดังเรื่องนมเนนเป็นการรวมแรง
 เข้ามามีของรัฐบาล ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าก็เห็นว่าการขัด
 การนี้ไม่ได้ จริงอยู่ที่ผู้กล่าวได้ว่าเราได้ออกไปเรื่องหนึ่งแล้ว คือเรื่อง
 เหมืองฝ้าย แต่ว่าลักษณะของเรื่องเหมืองฝ้ายผิดกัน เพราะการ
 กระทำเช่นนั้นเป็นการทำประโยชน์เข้าตัวเอง โดยจะเพาะแต่ว่า
 หลายน ๆ คนช่วยกันทำอาจจะหักไปได้ แต่เรื่องนี้ไม่ใช่อย่างนั้น เป็น
 การรวมแรงเข้าไปหารัฐบาล แล้วบังคับให้ทำ เพราะฉะนั้นตาม
 ความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่าของกับตักทิกคอมมิวนิสต์ และอีกประการ
 หนึ่งเมื่อได้ออกกฎหมายนั้นไปแล้วก็จะบังคับเพราะคนไทยเท่านั้น
 คือบังคับคนต่างประเทศใช้ไม่ได้ ผิดสัญญาทางพระราชไมตรี เช่น
 นแล้ว ถ้าเมื่อออกกฎหมายไปแล้วก็มีเสียเครดิตหรือ มีเสียอะไร ๆ
 ไปหรือ ให้คนต่างประเทศเขานอนดอยนอนอยู่ควรแหละหรือ ข้าพ
 เจ้าเห็นว่ายังไม่ควรเลย อันที่จริงกฎหมายเรื่องนี้...

ร.ท. ทองคำ กติชัยโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
 กล่าวไว้ เกิน ๓๐ นาทีแล้วท่านประธาน ๓๕ นาทีแล้ว
 ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวไว้ ต่อได้อีกหนึ่ง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ข้าพเจ้าขอโปรดให้ โต้ ออกจากน้อย คือมีเรื่องสำคัญอีกหลายแง่
 อันที่จริงกฎหมายเรื่องที่เราจะออกไปนี้มีกฎหมายเก่าอยู่แล้วทั้งนี้
 กฎหมายรักษาคดงก็มีอยู่แล้ว กฎหมายอาญาก็มีอยู่แล้ว คือว่า
 ถ้าผู้ใดทำอะไรก็ควรวางทางสัญญาไปมาก็คิดแล้ว สัมมตว่าต้นไม้
 ริมคลอง ภายหลังต้นไม้ขึ้นต้นลงไปตรงคลองเข้า ต้นไม้นั้น
 ปลุก ก็ได้ถือเป็นผู้ทำผิดกฎหมายอาญาแล้ว การที่ปลุกต้น
 ไปในน้ำก็ผิดแล้ว เรื่องอยู่ที่รัฐบาลยังห่างไกลกันมาก เรื่องนี้ให้
 รัฐบาลใช้แรงพวกเรายังไม่เห็นชอบด้วย สัมมตว่าในที่ท้องที่จังหวัด
 หนองคาย หรือสกลนคร มีต้นไม้ ๒ ต้น ซึ่งสำคัญมาก มีต้นไม้
 ใหญ่ๆ เช่นต้นตะเคียนต้นไม้ใหญ่อยู่ในเขตของราษฎร แล้ว
 จะให้ราษฎรไปทำ ต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งจะให้ราษฎรไปทำนั้นไหวหรือ
 ข้าพเจ้าคิดว่าเห็นจะเต็มทีแท้ๆ ถ้าขึ้นออกกฎหมายชนิดนี้ไป ท่านที่
 เห็นว่าเป็นประโยชน์ ข้าพเจ้ายอมรับว่าเป็นประโยชน์จริง แต่เราใช้
 นโยบายหาหนทางให้รัฐบาลออกหัดคิดหาเงินหาทองมาใช้ อย่ามาใช้
 ราษฎรอย่างนี้เลย จริงอยู่ กฎหมายการเกณฑ์แรงงานนี้ พันสมัย
 แล้ว อย่าควรมาใช้มันแหละควร คือไม่เหมาะกับังคับประชาชนไปโดย
 ถึงมีก็ไม่ใช่นโยบายอย่างนี้แหละ

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรราชธานี

กล่าวว่ ำญหาในเรื่งหลกการรักษาคดองนี้ โดยมากทุกท่านคงจะ
รับหลกการแต้วว่าเราควรจะรักษาคดองให้สะดวกแก่การสำญจรไปมา
ของราษฎร แต่ปัญหาวิจการที่เราจะรักษาอย่างไรวั้น เรามีครบ
ถันบริบูรณ์อยู่แต่้วในสมัยปัจจุบันนี้ เรามีพระราชบัญญัติปกครอง
ท้องที่ซึ่งในมาตรา ๑๘ บัญญัติไว้ว่า การรักษาทางหลวงซึ่งรวมทั้ง
แม่น้ำดำคดองตนเงิน กรมการอำเภอมีอำนาจที่จะจัดการตามความ
หมายแห่งมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัตินี้ อยู่แล้ว และในพระราช
บัญญัติปกครองท้องที่อีกมาตรา ๑ ซึ่งข้าพเจ้าจำมาตราไม่ได้ มีความ
หมายตรงกับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายลักษณะ
อาญา อีกมาตรา ๑ ก็ มีความมุ่งหมาย ตรง กับ มาตรา ๕ หรือ ๕ แห่ง
พระราชบัญญัตินี้ อยู่แล้ว ที่นี้ปัญหาว่าเราจะทำงานกันโดยในทาง
กระทำจริง หรือในทางที่เราจะกระทำกันบนกระดาษเฉย ๆ วิธี
การที่เราจะทำงานโดยวิธีนี้คิดในเรื่องทฤษฎี (Theory) ต่าง ๆ
แต่้วมาเขียนลงบนกระดาษ ให้คนทำงานเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็น
วิธีการบริหารที่ไม่ชอบด้วยทางการ ในสมัยนี้ ข้าพเจ้ารู้ดีว่าเรา
ออกจะออกกฎหมายกันพุ่มเพื่อยเกินไป ซึ่งในหลกการกฎหมายนั้น
เราไม่ได้ทราบถึงพฤตติการณที่ เป็นมาแต่้วว่าควรจะทำหรือไม่
เพียงใด เราไม่ทราบทางปฏิบัติการ เราไม่ทราบอุปสรรคก่อน เรา
ก็ออกกฎหมายเป็นวิธีที่ทำงานบนกระดาษบนโต๊ะ ซึ่งเราจะต้องแก้
กฎหมายกันเรื่อย ๆ มา การรักษาคดองก็ดี การรักษารถนนหลวงก็ดี

เรามีพระราชบัญญัติอยู่ดั่งที่ใดก็ตามมาแต่อย่างพระราชบัญญัติ
 รักษาคลองเราก็มีอยู่แต่ ทนการที่เราจะออกกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง
 แยกจากกฎหมายพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ แยกจากกฎหมาย
 อื่นๆ ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบในวิธีการ เราควรจะรวมพระราชบัญญัติ
 ปกครองท้องที่ ถ้าแม้ว่าเราจำเป็นจะต้องออกกฎหมายนั้นในส่วน
 นี้ ในส่วนที่รักษาคลองและรวมกันเป็นพระราชบัญญัติเรียกว่า
 พระราชบัญญัติรักษาทางหลวงก็จะชอบ แต่วิธีการที่เราจะออกพระ
 ราชบัญญัติไปกินแรงราษฎรให้กระทำอย่างนั้นอย่างนี้ เป็นนโยบาย
 ที่ไม่ชอบยิ่ง เพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว กฎหมายใน
 สมัยก่อนเราออกใน สมัยที่รัฐบาลมีอำนาจสมบูรณ์ ทำอะไรก็ได้
 แต่ในสมัยนี้เราควรพิจารณาโดยรอบคอบว่าพระราชบัญญัติใดที่จะ
 ชัดกับระบอบประชาธิปไตย พระราชบัญญัติใดซึ่งจะคัดความเสมอ
 ภาว ตัดเสรีภาพของราษฎรบ้าง ทนปัญหาที่เราจะรักษาพระราช
 บัญญัติรักษาคลองให้เป็นทางสะดวกแก่การสัญจรไปมานั้น ข้าพเจ้า
 คิดว่า ถ้าฝ่ายบริหารเอาใจใส่ปฏิบัติทำให้ตรงกับพระราชบัญญัติแล้ว
 ความ ประสงค์ ของ เพื่อน สมาชิก ข้าพเจ้าใน การ ที่จะรับหลักการนี้ ก็
 ไม่น่าอย่างที่เคยแทนราษฎรชนบรุษนั้น นั่นเป็นคดีที่อยู่ในเขตต์เขตประ
 ธานแต่ๆ ฝ่ายบริหารก็ยังปฏิบัติไม่ถูก แต่เราจะมาออกพระราชบัญญัติ
 คัดของนอกเขตต์เขตประธาน คล้ายกับว่าจะโยนไปให้แก่กรมการ
 ทั่วๆ ไป ซึ่งเป็นกระ โดนท้องพระ โรงธนูแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าในทาง

ปฏิบัติก็คงทำไม่ได้ แต่ในทางทำงานบนโต๊ะนี้ทำได้ อย่างแน่ ๆ
อย่างแม่นยำถ้าคงอยู่ในภาคอีสาน ราษฎรจะต้องเคอะคร้อเป็นแน่นอน
ถ้าเช่นนั้น ถ้าเราออกพระราชบัญญัติไปแล้ว เราจะต้องบังคับตาม
แต่การบังคับตามเช่นนั้น ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า กระทำไปไม่ได้ วิธีการ
ที่เราจะกระทำในชนนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าเราทั้งพระราชบัญญัติปกครอง
ท้องที่ให้ดำเนินไปในวิธศึกษาคณะที่เราสามารถจะรักษาได้ อยู่แล้ว
ถ้าให้เจ้าพนักงานปกครองท้องที่ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่มี
อยู่แล้ว ก็จะเป็นผลดีกว่าที่เราจะออกพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งใน
สมัยประชาธิปไตย ซึ่งให้เห็น ไปในท่านองที่เพื่อนสมาชิกจังหวัด
หนองคายของข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว เรามีวิธีที่จะกระทำได้ในเมื่อ
รัฐบาลได้ประกาศตั้งเทศมณฑลทั่วทุกตำบลแล้ว ถ้ามีเทศมณฑลแล้ว
เทศมณฑลนั้นก็จะออกเทศบัญญัติรักษาคณะในเขตเทศมณฑลนั้นก็ได้
และว่าถ้าคณะใดเป็นคณะที่กินเข้าไปในเขตเทศมณฑลอื่นก็อาจจะจัด
ตั้งเป็นสหเทศมณฑลบำรุงคณะนั้นเพื่อให้เป็นความประสงค์ของราษฎร
ในท้องที่นั้นเองโดยออกเป็นเทศบัญญัติ เราจะรักษาคณะหรือไม่
เพียงใด ก็เห็นว่าเป็นความประสงค์ของราษฎรที่จะบังคับแรงงานตัว
เองเพื่อการสาธารณประโยชน์ ไม่ใช่ที่รัฐบาลจะออกพระราช
บัญญัติไปบังคับแรงของราษฎรโดยทั่วไป ขอให้เห็นว่า ให้เป็น
เทศมณฑลออกเทศบัญญัติบังคับแรงราษฎรในเขตเทศมณฑลนั้นเอง ถ้า
เรานึกมองเห็นภาพเทศมณฑลซึ่งจะมีในภายหน้าแล้ว เราเห็นว่าสภา

เทศบาทย่อมมีสิทธิโดยสมบูรณ์ ที่จะออกเทศบัญญัติโดยสมบูรณ์ ท่าน
 ต่มาซีกทุกท่านรับรองหลักการนี้ โดยความมุ่งหมายแต่เพียงว่าเราจะ
 ำคการให้คตองนั้นระคคก ข้าพเจ้าขอกรวเรียนว่า พระราชบัญญัติ
 ุทเรามีอยู่แล้ว ๓-๔ พระราชบัญญัติ ซึ่งผู้เสนอดีกถ่าวแล้ว ขอให้ผด
 ุคกคคคทซึ่งจะมบังคับให้คตองนั้น ๆ ระคคกแก่การสำญจวไปมา คึงที่
 ุทนต์มาซีกทงหลายรับอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจึงมีปัญหาขึ้นมาเพราะ
 ุหน้าเค็ยจนว่า เมื่อเรามีพระราชบัญญัติอยู่โดยสมบูรณ์แล้ว และเรา
 ุอาจจะออกเทศบัญญัติได้ ในภายหลั่ง ซึ่งจะไม่กระทบกระเทือนถึงความ
 ุเต็มอภากของประชาชน เราจะจำเป็นในขณะนั้นที่จะออกพระราชบัญญัติ
 ุให้กระทบกระเทือนถึงความรุดคของประชาชน และเป็นพระราช
 ุบัญญัติที่ขัดค้ระบอบประชาธิปไตยกระนั้นหรือ ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบ
 ุด้วยกับนโยบายเช่นนั้น

หลวงนาถนิตินาคา ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ กล่าววว่า ใท
 ุที่เราได้เค็ยเวดากันมาแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกไปอีกทางหนึ่งว่า เราจะ
 ุได้เข้าใจผิดกันอยู่บางอย่างเค็ยแล้ว คคือว่าผู้เสนอพระราชบัญญัติขึ้น
 ุมาน วางหลักการแต่เพียงว่า เราอยากจะให้มีการควบคุมคตอง
 ุทงหลาย แล้วในที่สุดเราก็อภิปรายกันไปในแง่คคคาน คคือว่าจะกลดย
 ุเป็นคอมมิวนิสต์ หรือจะกลดยเป็นการบังคับคคคชประชาชน ข้าพเจ้า
 ุไม่ใครู้สึกคังว่าเค็ย ข้าพเจ้าเห็นอยู่แก่เค็ยว่า เราจะมี การควบคุม
 ุคตองกันหรือไม่ ท่านรัฐมนตรีว่าการเค็ชราชการ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าทก

รับว่าต้องมีแน่ เพราะเรามีกฎหมายอยู่แล้ว แต่กฎหมายใหม่ที่ท่าน
 กราบว่า เมื่อรับหลักการแล้วจะเอาไปรวมกันพิจารณา ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ปัญหาอันนี้เดียว คือว่าหลักการนี้ไม่มีอะไรอื่น นอกจากว่าเราจะ
 มีการควบคุมคลัง เราจะไม่ปล่อยให้ไปตามยถากรรม ข้าพ-
 เจ้าว่าอย่างนี้ หลักการมีเท่านั้น แต่ต้องควบคุมด้วยวิธีใดอย่างใด
 นั้นไม่ใช่หลักการ เป็นเรื่องวิธีการ เราจะควบคุมอย่างไร ให้รัฐบาล
 ทำโดยไม่เกี่ยวกับประชาชนเดย์ก็ได้ หรือจะให้เกี่ยวแก่ประชาชนใน
 บางส่วนก็ได้ นี่ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้ นั่นเป็นวิธีการไม่ใช่หลักการ
 หลักการเราจะมีการควบคุมคลัง ข้าพเจ้าเห็นคือไปว่า ท่านรัฐ-
 มนตรีว่าการ เศรษฐกร ควรจะให้ความเห็นยาวกว่านั้น อีกสักหน่อย
 คือว่า เพื่อนัดมาชิกของข้าพเจ้าได้เสนอมื่อกันแล้วว่า กฎหมายไม่
 ได้มีเท่านั้นที่เกี่ยวกับคลัง มีอีกหลายอย่าง อยู่ชะระระตะระทั่วไป
 ท่านควรจะให้หลักการอันนั้นมาอยู่รวมกันทีเดียวทั้งหมด คือว่ามา
 รวมกันทีเดียวหนึ่ง แต่ว่าเราจะถือความกะทบกระเทือนที่เพื่อนัดมาชิก
 ของข้าพเจ้าหลายท่านได้อภิปรายว่าเกี่ยวแก่การกตริประชาชนนั้น ขอ
 ได้โปรดเข้าใจกันเสียใหม่ว่า ไม่ใช่หลักการ เป็นวิธีการ หลักการ
 เราจะรับกัน ถ้าเกิดไม่มีการรับหลักการกันเสียแล้ว ข้าพเจ้าก็วิตก
 ว่าจะเกิดไม่รักษาคดของกันชน แล้วจะทำอย่างไร ผลเสียหายก็จะมี
 อยู่แก่ประชาชน

นายเซ อัจฉนดิษณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่

เตาชกตามตมาชกจังหวัดชัยภูมิถาดอนน ข้าพเจ้าเองไม่เห็นด้วย คำ
 ว่าहतการณ คือตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวว่า ให้นายอำเภอมี
 อำนาจตั้งให้ราษฎรมาช่วยกันทำการบึงกันเหตุนี้ได้ ขอนข้าพเจ้า
 ไม่เห็นด้วย เมื่อรับไปแล้ว ที่จริงข้าพเจ้าเองเบเนผล ทอชดนาเจ้า-
 พระยา และอยู่ไม่สู้ไกลนัก แต่คงมีความเห็นเช่นเดียวกับฝ่าย
 ตมาชกที่คัดค้านว่าไม่ควรรับहतการณเรื่องนี้ เพราะเหตุว่าเป็นภัยแก่
 ราษฎรอย่างเอก คือข้าพเจ้าเองในฐานะที่อยู่ในทางถ่าน้ำ ควรจะมี
 พระราชบัญญัติอันไว้เพื่อทำ แต่การกระทำนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย
 ในการที่จะให้ราษฎรทำ ควรจะให้รัฐบาลทำ แต่ก่อนที่ข้าพเจ้าจะ
 มาประชุมอนน ข้าพเจ้าไม่นึกเลยว่ารัฐบาลจะรับเรื่องนี้ไปพิจารณา
 เพราะเห็นเหตุการณมีอยู่หลายอย่างดังที่ตมาชกหลายท่านได้คัดค้าน
 แล้วว่าไม่ชอบ หรือไม่สมควรในระบอบประชาธิปไตย ที่ข้าพเจ้า
 ถาดอนน คือกฎหมายที่ออกมาซึ่งข้อความสำคัญอยู่ข้อหนึ่งว่า ต้อง-
 การจะรักษาดำคลองให้เรือผ่านไปได้ บรรดาเรือผ่านทั้งนเรือใคร
 เด่า ผู้ค้าขายก็ตาม เรือเมตก็ตาม คนพวกนี้ไม่ถูกการเกณฑ์เลย ถ้า
 คิดถึงว่าผู้ถูกเกณฑ์แล้ว ก็คือชาวนานั่นเอง ชาวนาไม่มีส่วนได้ส่วน
 เสียไม่มีประโยชน์ในการไปมาเลย แต่เหตุใดจึงจะต้องถูกเกณฑ์ นี้
 เป็นข้อที่ควรนึก แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอถาดอนว่าท่านตมาชกก็
 คงจะนึกได้ว่า คนที่ถูกเกณฑ์นั้น ใครเป็นผู้ถูกเกณฑ์ แล้วใครเป็นผู้
 ถาดอนเรือ ไซ้เรือ ใครเป็นผู้ค้าขาย ขอให้รำลึกขอนว่าพวกคนเหล่านี้

นั้นจะหิวเราได้ว่า กฎหมายบังคับคนใดพวกเดียว พวกอื่นหาได้
บังคับไม่ และอีกข้อหนึ่ง เท่าที่เห็นมาแล้ว คงพระดังที่แผ่นดิน
ก็ไม่ปรากฏว่าได้เกณฑ์แรงราษฎรมาทำ แต่เหตุใดกฎหมายคราด
หลังที่เราจะออกกันใหม่จึงบังคับเกณฑ์แรงให้ราษฎรทำ ขอนขอ
ให้ตีมาชกทั้งหลายจงพิจารณาเหตุผลเหล่านี้ด้วย

ร.ต. ถก รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเห็นอรรถราชบัญญัตินี้ ถ้าไม่กล่าวแต่อย่างนี้จะดูเป็นว่า
ข้าพเจ้าเป็นผู้ต้องการเกณฑ์แรงราษฎร และผู้แทนหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเอาหมูป้ายในไร่รัฐบาลนั้น ก็เท่ากับว่าข้าพเจ้าเป็นพ่อค้า
หมู ข้าพเจ้าไม่ยากเป็นเจ้าของหมู จึงขอแสดงว่า การที่ข้าพเจ้า
ขอให้ออกกฎหมายนี้ก็เพราะรักราษฎรนั่นเอง ที่ท่านว่าทำไมจึงจะ
มีกฎหมายออกในเวลานี้ ข้าพเจ้าอยากจะอ่านให้ท่านฟัง เพราะบางที
ท่านจะไม่ได้ดูก็ได้ ซึ่งเดิมกฎหมายมีอยู่แล้วในพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๓๓๗ กล่าวไว้ว่า “ห้วย
คลอง และลำน้ำต่าง ๆ ย่อมเป็นของรัฐบาลปกครองรักษา เป็น
หน้าที่ของกรมการอำเภอจะต้องตรวจตราอย่าให้เสีย และอย่าให้ผู้
ใดทำให้เสียสาธารณประโยชน์ ถ้าจะต้องซ่อมแซมตกแต่ง ให้
กรมการอำเภอเรียกราษฎรช่วยกันทำอย่างกะหนักหนาแน่น” มาตรา
๓๓๘ ว่า “กรมการอำเภอมีหน้าที่จะต้องตรวจตราและจัดการรักษา
ทางบก ทางน้ำ อันเป็นทางที่ราษฎรไปมาค้าขาย ให้ไปมาโดยสะดวก

๑๑๕๓
 ความที่จะเป็นโคที่ถูกผูกมัด การอื่นนั้นจะต้องทำการซ่อมแซม หรือ
 แก้ไขความผิดของ ให้กรรมการอำเภอเรียกราษฎรช่วยกันทำอย่าง
 ๑๑๕๔
 ๑๑๕๕
 ๑๑๕๖
 ๑๑๕๗
 ๑๑๕๘
 ๑๑๕๙
 ๑๑๖๐
 ๑๑๖๑
 ๑๑๖๒
 ๑๑๖๓
 ๑๑๖๔
 ๑๑๖๕
 ๑๑๖๖
 ๑๑๖๗
 ๑๑๖๘
 ๑๑๖๙
 ๑๑๗๐
 ๑๑๗๑
 ๑๑๗๒
 ๑๑๗๓
 ๑๑๗๔
 ๑๑๗๕
 ๑๑๗๖
 ๑๑๗๗
 ๑๑๗๘
 ๑๑๗๙
 ๑๑๘๐
 ๑๑๘๑
 ๑๑๘๒
 ๑๑๘๓
 ๑๑๘๔
 ๑๑๘๕
 ๑๑๘๖
 ๑๑๘๗
 ๑๑๘๘
 ๑๑๘๙
 ๑๑๙๐
 ๑๑๙๑
 ๑๑๙๒
 ๑๑๙๓
 ๑๑๙๔
 ๑๑๙๕
 ๑๑๙๖
 ๑๑๙๗
 ๑๑๙๘
 ๑๑๙๙
 ๑๒๐๐

อยู่ภายในกรมมหาดการ และถ้าจะแปรให้อภิเษกพิสดารไปอย่างไร
เดี๋ยวก็จะว่าผิดมหาดการ ไปเสียอีก อย่างกฎหมาย ลักษณะอาญา
มาตรา ๓๐๕ ที่รัฐบาลรับไปพิจารณา ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะเป็นอย่าง
นั้น เพื่อให้รัฐบาลไปตรวจสอบเสียก่อนว่า มีการชดเชยของกะทบกระ-
เทือนอย่างไรหรือไม่ ถ้าหากว่าไม่กะทบกระเทือนหรือชดเชยอย่าง
หนึ่งอย่างใดแล้ว รัฐบาลก็คงจะได้เสนอเข้ามา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าควรจะให้รัฐบาลรับไป พิจารณาก่อน ไม่ควรจะให้รับมหาด
การก่อน

ร.ต. ถัง รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าว
เพื่อความสะดวก ข้าพเจ้ายินดีที่จะให้รัฐบาลรับไปพิจารณาตามที่ผู้
แทนจังหวัดดังกล่าวเสนอ แต่ขอทราบว่าจะส่งขึ้นไปได้เมื่อไร

พ.ร.ต. พระยาศรัยบทเสนีย์ ร.ม. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษมราชการ กล่าวว่ามีเมื่อท่านเจ้าของญัตติมีความประสงค์จะให้
รัฐบาลรับมาพิจารณาก่อนที่จะรับมหาดการ คงยึดตามความเห็นของ
ท่านสมาชิกผู้หนึ่งเช่นนั้น รัฐบาลก็ยินดีจะปฏิบัติตาม และรับรอง
ว่าจะส่งกลับคืนมาภายใน ๑๕ วัน

ร.ต. ถัง รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าว
ว่าข้าพเจ้ายินดีแล้ว

ร.ท. ทองคำ กุฉายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ก่อนที่รัฐบาลจะรับไป ขออภิปรายเล็กน้อย ขอเรียนให้ท่าน
ทั้งหลายทราบสักหน่อยว่า.....

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ๓๕ วันเห็นจะไม่ทัน เพราะว่าคิด
งบประมาณ เพราะฉะนั้นขอเลื่อน คือว่าให้ทันในสมัยนี้

ร.ท. ทองคำ กล่าวโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเรียนให้ท่านทั้งหลายทราบในขั้นต้นก่อน คือ
ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าอยากจะขอวิงวอนให้
ท่านสมาชิกทั้งหลายฟังถึงขั้นต้นว่า กฎหมายต่างๆ ฉบับในโตก มี
ฉบับใดบ้างที่ไม่มีบทบังคับ ทุกๆ ฉบับมีบทบังคับทั้งนั้น แต่ใคร
เป็นเจ้าของ กฎบังคับ ก็พลเมืองของประเทศนั้นเองเป็นผู้ที่บังคับ
แล้วเมื่อเขาถูกบังคับแล้ว เขาได้รับความเดือดร้อนอย่างไรบ้างหรือ
เปล่า เขาต้องได้รับความเดือดร้อน เป็นการผิดศีลธรรมอย่างใดบ้าง
ซึ่งกฎหมายออกมามบังคับ เพื่อให้ราษฎรของประเทศนั้นทำงานเพื่อ
ประโยชน์ของตนเอง ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ท่านคงจะจำได้ เมื่อปกครอง
เอง อธิบดีกรมเกษตรได้เชิญ.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องได้ระงับไปแล้ว
เพราะฉะนั้นไม่ควรจะอภิปรายต่อไป

ร.ท. ทองคำ กล่าวโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะอ้างตัวอย่างให้เห็น คือเมื่อปกครองตนเอง ท่าน
อธิบดีกรมเกษตรได้เชิญท่านทั้งหลายไปที่กระทรวงเกษตราธิการ ไป
บอกว่าที่สหรัฐมีนายเขาออกกฎหมายบังคับ เขามีกฎหมายให้
ชาวนา.....

หลวงวรินทร์ปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดัดถนกร กล่าวว่ ขอ
ทำนประธานได้ โปรครักษาชบงคัม

ร.ท. ทองคำ ค้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่ บงคัมให้ชานาทำนา เพื่อประโยชน์แก่ใคร เพื่อประโยชน์
ของราษฎรนั้นเอง

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่ ท่านเห็นด้วยหรือเปลว่ใน
การที่รัฐบาลจะรับไปพิจารณา

ร.ท. ทองคำ ค้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่ คือได้เรียนต่อท่านประธานแล้วว่จะขอพูดอีกหน่อย

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่ เรื่องนี้ น่าจะยุติเพียงนี้
เพราะว่เจ้าของญัตติก็เห็นด้วย แล้วรัฐบาลก็ยินดีจะรับไปพิจารณา
และจะเสนอในที่ประชุมให้ทันในสมัยประชุมนี้ น่าจะผ่านไปได้ ท่าน
จะคัดค้านหรือ

ขุนพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
เห็นว่ากฎหมายนี้ไม่ควรออก เพราะเป็นกฎหมายซ้อนกฎหมาย ตาม
กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่มาตรา ๑๑๗ ก็มีอยู่แล้วว่ ห้วยหนอง
คลองต่าง ๆ อยู่ในความปกครองของรัฐบาล ทนตลักษณะปกครอง
ท้องที่ยังให้อำนาจเจ้าพนักงานให้เกณฑ์แรงราษฎรใช้งานได้ ถ้า
เกี่ยวกับการกินการอยู่ของพลเมืองระก้อ เราก้ขอแรงว่รือห้วยหรือ
หนองน้เอะ หรือทำอย่างน้เอะ มีทางทำใดทงน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ข้าพเจ้า เห็นว่า พอแล้ว
รัฐบาลจะไปพิจารณาแล้ว เมื่อเสนอกันอีกก็จึงค่อยอภิปราย
กันใหม่

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าขออนุญาตเล็กน้อย ก็อยากจะถามรัฐบาลสักนิดเดียว
แล้วพอจะตกลงกันได้ หลักการที่เสนอมามีอย่างนี้ รักษาคลองโดย
นโยบายบังคับแรงราษฎรมาเป็นของรัฐบาล ถ้ารัฐบาลจะรับไป
พิจารณา ถ้าแม้ว่ารัฐบาลบอกว่ารับหลักการ รับรักษาคลองโดย
ใช้เงินแล้ว ถ้าอย่างนั้นก็จะยินยอม ถ้าไม่อย่างนั้นไม่ยอม เป็น
ข้อขอพูดต่อไปอีก ขอทราบหน่อยเถิดหว่า รัฐบาลจะใช้นโยบาย
อย่างไรในการรักษาคลอง

พ.ร.ค. พระยาศรัยทงเสนีย์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เศรษฐการ กล่าวหา ตามข้อหนึ่งข้อของผู้เสนอนั้นมีว่าอย่างนี้ ร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะรักษาคลองตามหัวเมือง
อันอยู่นอกเขตจังหวัดประเทาน ให้การคมนาคมทางน้ำสะดวกขึ้น และ
ทางรัฐบาลก็รับว่า หลักการที่จะรักษาคลองนั้นเห็นด้วย แต่ว่าความ
ภายในนั้นเป็นวิธีปฏิบัติการ เราอาจจะเปลี่ยนแปลงกันอย่างไรก็ได้
แต่กฎหมายที่จะรักษาคลองนั้นจำเป็นจะต้องมีจริงๆ

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าไม่เถียงเลยที่กฎหมายรักษาคลองจะต้องมี แต่ว่าควรมี

จริง ๆ ด้วย ควรยิ่งกว่ามีด้วย และควรบริหารให้ถูกต้องด้วย ที่
มีข้อข้องใจอยู่ว่าจะรักษาคลองโดยนโยบายใช้แรงราษฎร หรือว่า
โดยใช้เงิน ขอให้ตอบ ไม่ตอบนี้ ตอบเดี๋ยงี้

นายกรัฐมนตรีก่อว่า บันทึกรู้ได้ว่าอย่างไรขอให้ท่านดูให้
ดี แล้วจึงค่อยพูดไป

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่่า เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้านแล้ว
จะได้ ถอว่่าที่ ประชุม นยอมตาม เจ้าของ ญัตติ ที่จะให้รัฐบาลรับไป
พิจารณาแล้วจะเสนอกายหลัง ระเบียบวาระที่ ๕ ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช
๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่างของนายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎร
จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งค้างมาแต่คราวประชุมครั้งที่ ๓๗/๒๔๗๗

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า
ในการที่ข้าพเจ้าได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราช
บัญญัติลักษณะปกครองท้องที่มานี้ มีความมุ่งหมายอย่างเดี๋ยงว่่า
พะยานซึ่งมาเบื่กความตามหมายเรียกของกรมการอำเภอ ซึ่งกรมการ
อำเภอมีอำนาจที่จะออกหมายเรียกได้ตามพระราชบัญญัติลักษณะปก
ครองท้องที่มาตรา ๓๐๗ นั้น ขอให้มอบบังคับไว้ว่า ให้เดี๋ยงค่าบวช
การให้แก่พะยานผู้ซึ่งมาเบื่กความนั้นด้วย ความประสงค์ มีเพียงเท่า
นั้น เพราะเหตุว่่าผู้ ที่เขาถูกเรียกมาเป็นพะยานนั้น เขาต้องเดี๋ยงเวลา
ในการทำมาหากินของเขา เขาต้องเดี๋ยงค่าพาหนะในการเดินทางมา

เมื่อกความเป็นพระยานให้ เมื่อเช่นนั้นเป็นการยุติธรรมที่จะเสียค่าบ่งย-
การให้พระยานตามสมควร แต่ค่าบ่งยการพระยานในทันที ข้าพเจ้าขอ
กำหนดอย่างสูงไม่เกิน ๓ บาท เพราะเหตุว่าเป็นเพียงชั้นเปรียบเทียบ
เท่านั้น ไม่ใช่ชั้นค่าตักคืนชราดอย่างไร

ขุนวรดิษฐ์ รัตนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องมาแล้ว เท่าที่ท่านผู้เสนอได้เห็นออกเห็นใจ
ของราษฎรที่ถูกมาเป็นพระยานนั้น เป็นการควรอย่างยิ่ง แต่ทั้งการ
เปรียบเทียบความแพงของกรมการอำเภอ นั้น ไม่เข้ากับเป็นดีทริชาด
ได้อย่างคำพิพากษาของศาล เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ามีการเปรียบเทียบ
ไม่ดีทริชาดอย่างนั้นแล้ว การที่จะต้องเสียเงินเสียทองด้วยเรื่องนอกนั้น
คุณยังไม่ควรอยู่ อีกประการหนึ่งถ้าเป็นคดีแพ่งแล้ว พระยานได้รับ
หมาย พระยานไม่มากได้ ข้าพเจ้าจำได้ว่า พระยานไม่มากได้ กฎหมาย
ไม่บังคับเลยในคดีแพ่ง นอกจากคดีอาชญาเท่านั้น ด้วยเหตุนี้แหละ
จึงเห็นว่าค่าเปรียบเทียบนั้นไม่ดีทริชาดเท่ากับคำพิพากษาของศาล คือ
ที่จะบังคับไม่ได้ตามค่าเปรียบเทียบแล้ว ก็ไม่น่าจะให้ราษฎรซึ่งเป็น
พระยานได้รับค่าเสียหายอย่างไร เพราะถ้าเขาไม่มากได้

นายสร้อย ฤดีปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า
ความที่ผู้เสนอ ๆ ว่าจะชมนานข้าพเจ้าเป็นผู้รับรองคนหนึ่ง และเห็นพ้อง
ด้วย เพราะเหตุว่าการที่เขาได้เสียเองตามา เนื่องด้วยเหตุที่ว่าการกรมการ
อำเภอเรียกมาเป็นพระยานนั้น ไร้อาจตั้งใจมากห้ามได้ แต่ด้วย

กฎหมายบังคับให้มา ถ้าเขาไม่มาก็คงมีโทษ ในการเดี่ยวนั้น
 ถึงแม้ศาลเองก็บังคับให้จำคุกโดยการเหมือนกัน แต่ที่ว่าถ้าไม่มาแต่
 ไม่มีโทษนั้น ข้าพเจ้าก็รู้สึกแปลกใจเหมือนกัน ที่มีท่านผู้มาชี้บอก
 ว่าในเรื่องออกหมายนั้น รัชทายาทในทางแพ่งไม่มีโทษ ไม่เป็นความ
 จริง ความจริงถึงแม้ในทางแพ่งนั้นเมื่อรัชทายาทแล้ว ศาลย่อม
 ได้ตรวจโต้ได้เสมอ ไม่ใช่ที่ไม่มีผิด เพราะฉะนั้นเท่าที่ผู้ใดนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าภาฯ นี้ควรจะรับหลักการได้ พิจารณา

หลวงประดิษฐมนูธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 กล่าวว่า สำหรับเรื่องนี้ยอมกระทบถึงในเนื้อหาของกรมการอา-
 เกศที่ได้ออกเรียกพะยาน กล่าวคือ ว่าความศักดิ์สิทธิ์ของหมายนั้น
 จะมีเพียงไร การที่ไม่มายังกรมการอาเกศ จะมีความผิดเหมือนกัน
 รัชทายาทของศาลหรือไม่ นี่เป็นปัญหาที่จะต้องพิจารณา เพราะ
 ฉะนั้นในเรื่องนี้รัฐบาลขอรับไปพิจารณาพร้อมกันกับเนื้อหาของ
 กรมการอาเกศด้วย

ร.อ. ชุนนิรันดรชัย กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้า
 ใคร่จะเสนอว่า กระทบกระเทือนถึงงบประมาณ ซึ่งจะต้องใช้จ่ายในการ
 ให้พะยานนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะต้องให้นายกรัฐมนตรี
 เสนอนามรับรอง

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะขอรับไปพิจารณาก่อนนั้น

ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้องเลย แต่ท่านได้มาชักทักถ้าวเมื่อคืนว่าเป็นการ
กระทบกระเทือนถึงงบประมาณ และจำเป็นจะต้องให้นายกรัฐมนตรี
รับรองนั้นไม่ชอบ เพราะเหตุว่าเป็นเงินของราษฎร ไม่ใช่เงินของ
รัฐบาล และที่ผู้แทนจังหวัดหนของสายกล่าวไว้ ผู้ที่ไม่มาตามหมาย
ของอำเภอไม่มีโทษนั้นไม่เป็นความจริง ต้องมีโทษแน่ๆ ไม่ฐานขัด
หมายก็ขัดคำสั่ง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนของสาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องในการที่รัฐบาลจะรับไปพิจารณา แต่ข้าพเจ้า
ยังจำได้ยู่ว่ามีคำพิพากษาฎีกาอยู่ฉบับหนึ่งในเรื่องที่ว่าโดยผู้จัดทำ
ในทางแพ่งของกรมการอำเภอแล้ว จำเลยไม่ต้องมีความผิดอย่างใดๆ

หลวงประดิษฐมนูธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
กล่าวว่า เพราะเหตุนี้เอง จึงยังเป็นปัญหาอยู่ว่าจะขัดหมายหรือขัด
คำสั่งของเจ้าพนักงาน จึงขอรับไปพิจารณาก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อเจ้าของนิติได้ตกลง
กับรัฐบาลจะให้รัฐบาลรับไปพิจารณาแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านแล้ว
ก็เป็นอันว่าประชุมเห็นพ้องด้วย

พักประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๕๓ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ระเบียบวาระที่ ๖ ร่างพระ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะฆ่าโคกระบือ และ
สุกร ตามหัวเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึก ประกอบร่าง
ของนายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี ค้างมาแต่
คราวประชุมครั้งที่ ๓๖/๒๔๗๗

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
การที่ฆ่าโคกระบือจะเห็นอรรถพระราชบัญญัตินั้นมากก็เพราะมีเหตุผลและ
หลักการที่ฆ่าโคกระบือจะเห็นอรรถนั้น คือหลักการ เพื่อเปิดนหตถ
การในการ ปรับผู้กระทำผิด ฐาน ฆ่าโคกระบือ และ สุกร โดยไม่ได้รับ
อนุญาต กับผู้ ที่ขายหรือพยายามที่จะขายเนื้อสุกรที่เป็นโรคตายเอง
จากการปรับเป็นรายตัวตัด ให้ปรับเป็นรายตัวบุคคลเฉพาะตัวตัว
หนึ่ง ๆ เพื่อสะดวกแก่จำเลยในกรณีที่กระทำผิดร่วมกันหลายคน เหตุ
ผลตาม พระราชบัญญัติ ลักษณะ ฆ่าโคกระบือ แล สุกร ตาม หัวเมือง
ร.ศ. ๓๓๘ มาตรา ๓๘ มีความว่า ผู้ใดฆ่าโคกระบือหรือสุกร โดยไม่
ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษปรับเรียงตัวตัด ๓๐ บาท คือ โคกระบือตัว
หนึ่งปรับเป็นเงินไม่เกิน ๘๐ บาท สุกรตัวหนึ่งปรับเป็นเงินไม่เกิน ๕๐
บาท หรือจำคุกครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับถึง ๒ สถาน
กับมาตรา ๒๘ ซึ่งประกาศเพิ่มเติมวันที่ ๗ กรกฎาคม ร.ศ. ๓๒๓ มี
ความว่า ผู้ใดขายหรือพยายามที่จะขายเนื้อสุกรที่เป็นโรคตายเองเป็น
อาหารบริโภค ต้องระวางโทษปรับเรียงตัวตัด เป็นจำนวนเงินตัว
หนึ่งไม่เกิน ๒๐ บาท หรือจำคุกครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓ หรือทั้งจำ

และปรับด้วยทั้ง ๒ สถาน ดังนี้ การที่กำหนดโทษปรับผู้กระทำผิดโดย
 เรียงตัวดีตัวตามความในมาตราที่กล่าวแล้วนั้น เป็นการลำบากและเดือด
 ร้อนแก่จำเลยผู้ต้องหาในกรณีเดียวกันหลายคนเช่น นายคำ นายแดง
 นายขาว ถูกปรับรวมกันเป็นเงินไม่เกิน ๘๐ บาท ตามความใน
 มาตรา ๓๘ ถ้าจำเลยทั้ง ๓ ต่างมีเงินด้วยกัน และช่วยกันเสียได้ก็ไม่
 เป็นการเดือดร้อนและยุ่งยากแก่เจ้าพนักงาน แต่ถ้าจำเลยใน ๓ คนนี้
 คนใดคนหนึ่งมีเงินเสีย แต่อีกคนหนึ่งหรือ ๒ คนไม่มีเงินเสีย คนที่มี
 เงินเสียยอมเป็นการเสียเปรียบแก่ผู้ที่ไม่มีเงินเสีย กล่าวคือ ผู้ที่ไม่มี
 เงินเสียแทนที่จะต้องได้รับโทษกลับได้พ้นโทษไปด้วย ทั้ง ๆ ที่จำ
 เลยที่มีเงินไม่เต็มใจที่จะเสียแทน เพราะจำเลยที่มีเงินจะขอชำระค่า
 ปรับ โดยคิดเฉลี่ย ตามส่วนที่ ตนควร ชำระ ก็ทำได้ ไม่ จำเป็นต้อง
 นำเงินมาชำระให้ครบตามจำนวนในคำพิพากษา คนจึงจะไม่ต้องจำ
 แทนค่าปรับ ก็ไม่เป็นความยุติธรรมเลย โดยจำเลยที่เป็นคนจนนั้น
 ก็เป็นตัวอย่างในการกระทำผิดด้วยกัน สักควรจะได้รับโทษสนองกรรม
 ของตนที่ได้กระทำการฝ่าฝืนละเมิดกฎหมาย เดิมอนคังการกระทำผิด
 กฎหมายทั่ว ๆ ไปจึงจะชอบ จริงอยู่ จำเลยที่มีเงินเมื่อได้ชำระค่า
 ปรับแทนจำเลยที่ไม่มีเงินไปแล้ว อาจเรียกร้องเอาได้ในทางแพ่ง
 แต่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่าจำเลยผู้นั้นไม่มีเงินอยู่แล้ว การที่จะเรียก
 ร้องเอาภายหลังก็หาอาจเรียกร้องเอาได้ไม่ อีกประการหนึ่ง ใน
 กรณีเช่นนี้ได้เคยมีตัวอย่างมาแล้วที่ศาลจังหวัดอุบลราชธานี คือจำ-

เคยในคดีฆ่า โศ โดยไม่ได้รับอนุญาต มีหลายคนด้วยกัน - เจ้า-
 พนักงานไปทำการจับกุมในขณะกระทำผิด จับได้บ้าง หลบหนีไปบ้าง
 ผู้ที่จับได้ ในขณะนั้นก็ส่งฟ้องศาล ๆ ปรบิ และจำเลยที่ถูกฟ้องได้
 ช่วยกันเสียค่าปรับไปเสร็จ ภายหลังเจ้าหนาทจับตัวผู้หลบหนีได้
 ส่งมาฟ้องอีก ศาลจำเป็นต้องปล่อยตัวไป เพราะเป็นคดีเดียวกันและ
 ศาลได้ปรับพวกก่อนไปแล้ว ดังนั้น ทงจะโทษเจ้าพนักงานก็ไม่ได้
 เพราะเจ้าพนักงานไม่ทราบว่าพวกก่อนได้เสียค่าปรับไปแล้วหรือหาไม่
 ย่อมเป็นการเคอครอื่นแก่จำเลยและยุ่งยากแก่เจ้าพนักงานผู้ดำเนิน
 การปราบปราม ด้วยเหตุผลดังได้แสดงมานี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรจะ
 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะฆ่าโคกระบือ และตุกรตามหัว-
 เมือง โดยหลักการจากการปรับเป็นรายตัวดีตัว ให้ปรับเป็นรายตัว
 บุคคล เพื่อสะดวกแก่จำเลยในการที่จะเสียค่าปรับ และเป็นกร
 ปราบปรามตงโทษแก่จำเลยที่ไม่มีเงินเสียค่าปรับนั้นด้วย จึงได้ทำ
 เป็นร่างพระราชบัญญัติเสนอมานี้ เพื่อขอให้สภาผู้พิจารณาและ
 ลงมติประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ส่วนกำหนดโทษนั้น ข้าพเจ้า
 ไม่ได้ขอแก้ไข คงไว้ตามพระราชบัญญัติเดิม เมื่อได้รับหลักการ
 แล้ว ท่านเสนาบดีผู้ใดเห็นว่าโทษที่จะตงโทษแก่ผู้กระทำผิดนั้นแรงไป
 ก็อาจจะขอแปรญัตติได้

พระยามานวราชเสวี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว
 ว่า ตามที่ท่านเสนาบดีเสนอมานี้เมื่ออื่น ข้าพเจ้าขอประทานเรียนว่า

หลักการและเหตุผลที่แสดงนั้นมีความมุ่งหมายไปในทำนองที่จะให้ปรับ
 จะให้ถึงโทษรายตัวบุคคล ไม่ใช่ปรับตามรายตัวสัตว์ ที่กระทำ
 ความผิด แต่ในคัมภีร์ที่ปรากฏ ที่เสนอมานี้ ท่านสมาธิกไม่ได้แก้
 ว่างเติมอย่างใดเลย เว้นไว้แต่ถ้อยคำเล็กน้อย ก็แปลว่าตามที่
 แก้ไขใหม่นี้ก็เป็นปรับรายตัวสัตว์ ที่ได้ถูกฆ่าเท่านั้นเอง อีกประการ
 หนึ่ง ถ้าหากว่าสภาวินัย จะรับหลักการที่ได้เสนอมานี้ คือให้ถึงโทษ
 ผู้กระทำผิดรายตัวคนแล้ว ข้าพเจ้ามีความเห็นชัดชองว่าการกระทำ
 ผิดในเรื่องนี้ผู้กระทำผิดทุกคนได้มีความคิดร่วมกัน และได้กระทำผิด
 ด้วยกัน การกระทำผิดอันนี้เป็นกรรกรรมกระทำผิดร่วม เพราะฉะนั้นตาม
 หลักกฎหมายที่ใช้อยู่บัดนี้ ที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดมีความรับผิดชอบ
 ในเรื่องพระราชบัญญัตินี้ใช้คำปรับร่วมกันและแทนกัน นั้นเป็นการ
 ชอบด้วยลักษณะการในทางกฎหมายอยู่แล้ว และอีกประการหนึ่ง
 ที่ท่านสมาธิกเสนอมานี้ ถ้าหากว่าคนมีกับคนจนไปร่วมกันกระทำผิด
 ฆ่าโคกระบอบดงที่เสนอมานี้แล้วก็เป็นเหตุให้ผู้ที่ยากจนพ้นความผิดเมื่อ
 หลกเถียงเรื่องคำปรับได้จากผู้ที่มีเงินนั้น ความชอบก็เป็นความจริง
 แต่จำ ถ้าแม้ว่าคนมีไม่ไปร่วมความคิดในการที่กระทำผิดเช่น
 นี้แล้ว ความผิดก็ไม่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อระถึงถึงว่าความผิดเช่นนี้เป็น
 ความผิดที่กระทำกันร่วมกัน จะมาคิดว่าคนนั้นคนนั้น คนนั้นควม
 คนนั้นหิวหม หรือหางหม คนนั้นคนนั้นคนนั้น คนนั้นแหวงคอ ก็คิดเป็นการยาก
 สักหน่อย ก็จะเห็นว่าคนไหนมีผิดมากและผิดน้อย แต่อย่างไรก็ดี

ว่ามีเกณฑ์ปรับเพียง ๘๐ บาท แล้วกฎหมายนี้ใช้มานานแล้วตั้งแต่
 ร.ศ. ๑๑๘ เขารู้ที่อยู่แล้วว่าจะต้องถูกปรับเช่นนั้น และไม่ต้องรับ
 โทษอาชญาอย่างใด เพียงแต่ว่าช่างสุกรไม่ได้รับอนุญาตควบคุมภาษา
 ภาคอีสานเรียกว่า ช่างโคกระบือ สุกร เนื้อมัดหนัก นี้อยู่ชุกชุม
 มาก ยิ่งจะไปแบ่งรายตัวบุคคลเขาแล้วยิ่งจะเป็นการยุ่งแก่ทรวงปฏิบัติ
 ของผู้พิพากษาอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าแก้ไปแล้ว ผู้พิพากษา
 อาจจะปฏิบัติไปไม่ได้ผล ผู้แทนราษฎรบางจังหวัดก็จะเกิดข้อแก้กั
 คับคนอื่นอีก ซึ่งเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง นอกจากนี้ก็โตพิจารณา
 แต่พระราชบัญญัตินี้ เท่าที่ผู้เสนอร่างมาแล้วก็ตรงกับอย่างท่าน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังได้กล่าวเมื่อก่อนว่าไม่มีข้อแก้กั
 หารอะไร เป็นแต่เพียงว่าตัวละ ๘๐ บาท ๕๐ บาท ๒๐ บาท แต่ก็ขอให้
 แยกบุคคลเท่านั้น จะแยกได้อย่างไร ขอให้คิดว่าคนเราจับมาไม่
 พร้อมกัน เรื่องนี้ ถ้าหากว่าทางที่ดี เพื่อตัดปัญหาให้สิ้นเชิง ข้าพเจ้า
 อยากจะขอเสนอขอให้มอบให้รัฐบาลไปพิจารณา ถ้าไม่เป็นการ
 ขัดข้องต่อวิธีปฏิบัติแล้ว ก็ขอให้เป็นการเสร็จไป

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
 หารเรื่องนั้นตามที่ผู้เสนอนั้น ตามคำอธิบายไปอย่างหนึ่ง แต่ตัว
 บทแก้ ๆ ก็เป็นดังเช่นท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า
 ไม่เห็นมีบทแก้อะไรเลย เมื่อก่อนข้าพเจ้านึกว่าผู้เสนอประสงค์ไป
 ทางซึ่งจะให้ลดภาษีอากร ถ้าไปในทางนั้น ข้าพเจ้าประสงค์อย่างยิ่ง

เพราะว่าการฆ่าโคกระบือนั้นเป็นภาษซิงแพง แรงแหตุเกิน ในเวลา
 ตามหัวเมือง เรื่องนี้ข้าพเจ้าก็เคยยื่นเรื่องเสนอไปยังรัฐบาลแล้ว
 รัฐบาลก็เคยรับรองว่าจะวินิจฉัยในเรื่องนี้ แต่ปรากฏชั้นว่าสมาชิก
 ได้เสนอเข้ามาเพียงแต่ให้ตั้งโทษ เช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายเก่า
 นั้นดีอยู่แล้ว อย่าเพิ่งกระทำลงไปเลย ถ้ารัฐบาลจะรับไปพิจารณา
 แล้ว ก็ควรที่จะพิจารณาดังในเรื่องที่จะตกภาษีการฆ่ากระบือลงเสีย
 ด้วย นี่แหละเหมาะจะดัดแก้เวลานี้

หลวงจวนติปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าว
 เมื่อตัวพระราชบัญญัติเองขัดกับหลักการแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าควร
 จะตกไปที่เดียว ถ้าเวลานี้ไม่ควรจะรับไว้พิจารณาคือไป

นายบุญศิริ เทพาคำ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าว
 ว่า ในเรื่องข้อบทของพระราชบัญญัตินี้ ความจริงเมื่อเรารับหลัก
 การแล้ว แล้วหลักการบังคับได้ เราอาจจะแปรได้ แปรให้เป็น
 อย่างไรก็ได้ แต่ข้าพเจ้าวิตกาคในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาล
 ยินดีจะรับหลักการเสมอ เพราะว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีประ-
 โยชน์แก่รัฐบาลมาก เพราะเป็นประโยชน์ในการที่จะปรับใหม่ที่เป็น
 รายได้ของรัฐบาล เพราะชั้นเดิมนั้นถ้าผู้กระทำผิดจะได้มีโอกาสร้อง
 เรียนก็ตาม ถ้าเจ้าพนักงานจับได้ ก็จะได้ค่าปรับ และจะต้องให้ค่า
 ปรับ การที่ทำเช่นนั้น ถ้าได้ก็ได้อีก แต่ถ้าไม่ได้ก็ไม่ได้เสียเลย
 ที่เดียว ยังจะต้องเสียค่าอาหารในการตั้งโทษผู้กระทำผิดนั้นอีก ทาง

ที่เหมาะสมและถกกัน แม่ว่าจะได้ทำอะไรจะต้องรวบรวมเสียก่อน เพราะ
 คนนั้น ๆ ก็ได้อะไรไปแล้ว ไม่ควรจะได้ผลประโยชน์ที่ใครคนเดียว
 ดังที่โตกล่าวมานั้น ผู้กระทำผิดนั้นห้ามแต่คนเดียวไม่ มักมีหลายคน
 เมื่อถูกเจ้าพนักงานจับได้ ก็ยอมคิดโทษตั้งว่า ถึงแม่ว่าจะมีผู้เสียค่า
 ปรับใหม่คนเดียวก็ตาม พวกที่เหลือก็ปล่อยตัว ผู้นั้นจะไม่มี ความ
 เจ็บหลายทีเดียว เพราะคนได้ทำความผิด แต่ไม่ต้องเดือดร้อนแม้
 แต่อย่างไร ภายหลังก็จะขึ้นบ่อเกิดแห่งการกระทำผิดอย่างเดิมอีก
 เพราะฉะนั้นได้แก่ เป็นไปตามร่างของผู้เสนอนั้น จะทำความสะดวก
 แก่เจ้าพนักงานอีกมาก และผู้กระทำผิดก็จะน้อยลง ไม่เหมือนดังที่
 แล้วมา เพราะใครจะช่วยใครไม่ได้ ถ้าผู้นั้นถูกเจ้าพนักงานจับมาได้
 ก็หวังได้ว่าจะได้เสียเงินแทบทุกรายไป เพราะเสียเป็นรายบุคคล ไม่
 ใช้อย่างตัวสัตว์

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว ว่า
 ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่จะกราบเรียนว่า มีสมาชิกบางท่านทักท้วงใน
 ร่างพระราชบัญญัติของข้าพเจ้าว่าไม่ได้ความ คือหมายความว่าร่าง
 ไปตามเดิม แต่ความจริง ข้าพเจ้าขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายระมัด
 ระวัง ผู้ใดฆ่าโคกระบือหรือสุกรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราช
 บัญญัตินั้น ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ความในกฎหมายเดิมไม่ได้ว่า “ผู้
 นั้น” มีแต่คำว่า “ผู้ใด” ฆ่าโคกระบือ หรือสุกร ท่านว่ามีความ

ผิด เท่านั้นเอง ข้าพเจ้าเดิมคำว่า “ผู้หนึ่ง” ก็คงหมายความว่า บุคคลทุกคนผู้กระทำผิดจะต้องมีโทษทุกคน ซึ่งความหมายของข้าพเจ้า มีเช่นนั้น ข้าพเจ้าเองก็เคยเบนทนายความมาหลายปีแล้ว และเคยว่า ความชนะมานับไม่ถ้วนเหมือนกัน และผู้แทนร้อยเอ็ดก็กล่าวคำคัด เคยเรียกคำปรับภายหลังก็ไม่ถูก คำพิพากษาก็ใช้ไม่ได้ จะไปเรียก ปรับ นาย ก. นาย ข. นาย ค. ก็ไม่ได้ ข้าพเจ้าขอคัดค้านอย่างแรง ตามที่ท่านผู้แทนราษฎรจังหวัดหนึ่งกล่าวสนับสนุนข้าพเจ้าเมื่อถึง เหตุผลเบนทนายฟังเป็นอย่างดี และท่านสมาชิกผู้หนึ่งเองเป็นผู้ทรงร้อง ในร่างพระราชบัญญัติของข้าพเจ้า บัญญัติแต่เพียงว่า เราจะทำการ ควบคุมบุคคลที่ฆ่าโคกระบือ หรือสัตว์ โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ บัญญัติเพียงเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการดีสมควรที่จะควบคุม เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงหนีภาษี เราปรับรายตัวบุคคลดีกว่าปรับเป็น รายตัวสัตว์ ข้าพเจ้าเห็นคนละแ่งอย่างนี้ เป็นการเดือดร้อนแก่ ราษฎรจริง ๆ มีมาแล้วที่ศาลจังหวัดอุบลฯ เช่นจำเลยจับมาแล้ว ๒๐ คน แล้วภายหลังจับมาอีก ๕๐ คน ก็ต้องปล่อยไป จำเลย ๕๐ คนนั้น จะฟ้องเจ้าพนักงานว่าทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงก็ไม่ได้ เพราะเจ้า พนักงานไม่รู้ว่าพวกก่อนหรือพวกหลังทำผิด ท่านเป็นผู้แทน ราษฎร เห็นประโยชน์ของราษฎร ควรเห็นอกราษฎร ข้าพเจ้าเห็น ว่าควรปรับหลักการที่เดียว ไม่มีปัญหาอะไร เพราะจำนวนคำปรับจะ ได้ทั่วชั้นอีก จะให้คนมีมาเสียแทนคนจนนั้นควรระไวอยู่ ปล่อยให้คน จนอดย่นอดเฉย ๆ ขอให้ท่านทั้งหลายจงคิดดู

พระสุธรรมวิมลย์ กล่าวหา เรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าคิดมาก เพราะฉะนั้นก่อนที่ข้าพเจ้าจะเสนอให้ทราบ ข้าพเจ้าก็เคยถามเรื่องฉันทได้มีพระราชบัญญัติตราไปแล้ว คือปรับตามน้ำหนักสิ้น ซึ่งคนหลาย ๆ คนปรับตามน้ำหนัก ได้แก้ปรับเรียงตัวไปแล้ว ข้าพเจ้าเป็นกรรมการเรื่องนี้ เรื่องนี้เป็นปัญหาในศาลมาก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายเรื่องนี้ควรจะรับหลักการ แต่ว่าข้าพเจ้าอยากจะขอให้ท่านถอนไปเสียก่อน ข้าพเจ้าอยากจะบอกถึงหลักการเป็นคร่าว ๆ ว่า ตามที่ท่านพูดเมื่ออื่น เช่นคนถูกปรับ ๖๐ คน ในคดีเรื่องเดียวกันปรับ ๕๐ บาท ชาวัวตัวเดียว จับได้ ๒๐ คน ก่อนปรับ ๕๐ บาทเต็ม ภายหลังเจ้าหน้าที่ไปจับมาอีก ๒๐ คน จะทำอย่างไร ปรับไปแล้วเต็มอัตรา ศาลเลยตัดสินจำคุก ศาลอุทธรณ์เองจำคุก ขอให้คิด ในคดีเรื่องเดียวกัน จะทำอย่างไร จำคุกกันวันหนึ่งบ้าง บางเรื่อง ๒ วันอย่างนี้ ข้าพเจ้าได้คิดอยู่เสมอเหมือนกันว่า จะแก้กฎหมายนี้ แต่ความมันซับซ้อน ได้แก้กันไป เรื่องนี้ ตามผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ทั้งตัวข้าพเจ้าด้วย เมื่อเรื่องแน่นอน และซึ่งจะเกิดขึ้น จะแก้ปรับตามรายตัวดีหรือไม่ จะต้องแก้ปรับรายตัวบุคคล เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะเรียนว่า ขอให้ท่านถอนเสียเถิด ข้าพเจ้าจะช่วยร่าง หาหลักฐานมา ถอนไปและร่างแก้ไขมาใหม่ดีกว่า

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวหาว่า ตามที่ท่านตั้งมาชิกประเภทที่ ๒ กล่าวถึงศาลจำคุก แต่ตำหรับศาล

หดกการยังใช้ได้ ถึงแม้ว่าทเขียนมาผิดก็ยังใช้ได้ แม้จะไม่มี
 มาตราอะไรหมด เพียงแต่ตั้งหดกการมา เราก็ควรจะพิจารณากัน
 แต่ข้าพเจ้าคิดอย่างนี้ คือตามความประสงค์ของผู้เสนอออกว่าผู้
 กระทำผิดด้วยกัน ไม่ได้รับความยุติธรรม คือเสียเปรียบ กฎ
 หมายจะช่วยคนเสียเปรียบ ว่าคนไหนได้เปรียบคนไหนเสียเปรียบอย่างนั้น
 หรือมาคิดอย่างนี้เสียก่อน ถ้าพวกเหล่านั้นถูกจำคุกอย่างโน้นบ้างอย่าง
 นี้บ้าง จำคุกไม่เหมือนกัน ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายไม่ควรเอื้อเฟื้อพวก
 เหล่านี้เลย เขาจะได้เปรียบหรือเสียเปรียบ ข้างเขาเป็นไรเด้อ อีก
 ประการหนึ่ง การกระทำผิดเป็นการกระทำผิดร่วมกัน เพราะฉะนั้น
 เขาจะพ้นโทษก็พ้นร่วมกันจึงจะยุติธรรม ถ้าหากว่าคนมีเกรงว่าจะ
 เสียเปรียบคนจน ทำไมเด้อคนมีจะไปทำผิดร่วมกันกับคนจน ก็เด้อ
 เขาคนมี ๆ ด้วยกันก็เด้อกัน ที่หลังจะทำก็เชิญคนมี จะได้เสียค่าปรับ
 และถูกปรับก็ช่วยกันออกคนละ ๒๐ บาท อย่างนั้นก็เด้อไป เช่นนี้
 ควรช่วยคนจน ควรที่สุดก็จะปรับคนมีให้หนักเข้า อีกประการหนึ่ง
 ข้อที่สามซึ่งปรกติว่า เมื่อจับตัวผู้ร้ายได้มาเด้อ พวกหนึ่งศาลปรับ
 แล้ว อีกพวกหนึ่งศาลปล่อยเสีย แต่ก็จะฟ้องเจ้าพนักงานบ้างว่าทำ
 ผิดไม่ได้ ขอนข้าพเจ้าว่าอย่าพูดเลย เขาอย่างนี้เด้อว่า ข้าพเจ้าคิด
 ว่ากฎหมายไม่ได้ช่วยผู้ผิด ถ้าหากว่าเจ้าพนักงานผู้ฟ้องนั้นไม่ได้ตรวจ
 คุให้ตัวพวกนั้นเขาพ้นผิดไปเด้อ คือว่าในเรื่องนี้ไม่ได้ตรวจคุเสียก่อน
 ว่าพวกนั้นถูกปรับไปเด้อ อย่างนี้เด้อเราเด้อว่าเด้อเด้อ การฟ้อง

ความที่จำเดิมแต่ และข้าพเจ้าคิดว่ากฎหมายไม่ช่วยเหลือ เรายังมี
 สิทธิฟ้องเจ้าพนักงานคนนั้นว่า ทำให้เราเสียชื่อเสียงอะไรได้ทั้งนั้น
 ข้าพเจ้ายังคิดอย่างนั้นแหละ และแน่ใจเสมอว่าการที่เจ้าพนักงาน
 กระทำโดยขาดความไตร่ตรอง คือว่าโดยขาดความระมัดระวัง ไม่
 มีความรับผิดชอบ เพราะถ้าเช่นนั้นแล้วที่เราสร้างกฎหมายไว้เป็น
 การช่วยเจ้าพนักงาน จะฟ้องหรือไม่ฟ้องก็ได้ ผิดหลักทีเดียว เพราะ
 เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรที่จะรับหลักการด้วยประการฉะนี้

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวว่า
 ตามที่ท่านสมาชิกจังหวัดอุดรฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการฆ่าโค
 กระบือ ข้าพเจ้าผู้หนึ่งเห็นว่า ฝ่ายทางรัฐบาลสมควรจะรับหลักการ
 ไว้พิจารณาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุอะไร เพราะเหตุว่า โดยฉะเพาะ
 ในจังหวัดข้าพเจ้าซึ่งเป็นชาวอิสลาม และจังหวัดยะลา เพราะเหตุ
 ที่ว่าส่วนมากเป็นชาวไทยอิสลามทั้งนั้น ส่วนมากมีการลักฆ่าโคกระบือ
 กันเดือนหนึ่ง ๆ มากที่สุด ใน ๓ จังหวัดนี้ข้าพเจ้าอาจจะรับรองได้ว่า
 ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ ตัว การรับอนุญาตฆ่าโคกระบือนั้นน้อยที่สุด เพราะ
 เหตุอะไร เพราะเหตุที่ว่าค่าอาชญาบัตรแพง ราคาตัวตัวหนึ่งไม่ถึง
 ๒๐ บาท เวदानตักฆ่าโคตัวหนึ่งมีพวกถึงตั้ง ๒๐ คน แต่โดยมาก
 เจ้าพนักงานจับได้น้อยที่สุด แต่เมื่อจับได้ ๒๐ คนอย่างนั้น ปรบไปเรียง
 ตัว สวมมคว่าคนละ ๓๐ บาทอย่างนั้น คน ๒๐ คนไม่มีเงินเสีย ๓ คนมีเงิน
 เสียแต่เสียไม่ได้ เพราะจะต้องช่วยออกแทน ๓ คน คนๆเดียวทมิเงิน

เดียนจำเป็นจะต้องรับโทษไปตามกัน เพราะว่าถ้าเดียนเงินไปจะต้อง
เดียนให้กับผู้ที่ไม่มีเงินค้อย เพราะฉะนั้นการที่ออกพระราชบัญญัติอัน
นั้นประโยชน์มาก ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรับหลักการไว้พิจารณา แต่
การแปรญัตติ จะแปรไปในแง่ไหนก็แล้วแต่ทางรัฐบาลจะวินิจฉัย

นายต๋อวาง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดตากพรบุรี กล่าวว่
ผู้เสนอได้แสดงเหตุผลมาแล้ว ๒ ประการ คือ ประการที่ ๑ ผู้กระทำ
ความผิดร่วมกัน ถ้าหากว่าในบรรดาผู้กระทำผิดนั้นมีคนมีเงินปน
เปื้อนอยู่ด้วย เป็นเหตุให้คนจนจะต้องพ้นจากความรับผิดชอบหลักเตียง
กฎหมายไปได้ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งในเรื่องที่ว่าเจตนา
คนกระทำผิดร่วมกัน และได้จับจำเลยบางส่วนมา ศาลได้ปรับจำเลย
ไปแล้ว ส่วนคนที่ทำผิดซึ่งถูกจับมาภายหลังไม่ต้องรับโทษ ในเหตุ
ผลสองประการนี้เป็นข้อที่แสดงอยู่แล้วว่า กฎหมายเดิมของเรายังทำ
ความคุ้มครอง หรือลดโทษผู้กระทำผิดไม่เพียงพอ ส่วนในข้อ
ที่ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ แม้ว่าจะคงอยู่ตามรูปเดิมก็จริงอยู่ แต่
พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังหาสมบูรณ์ในเจตนาไม่ จะต้องส่งไปให้
กรรมาธิการพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง เหตุผลสองประการนี้เป็นหน้าที่
ของผู้เสนอ จะต้องแปรญัตติ หรือส่งมาอีกชั้นๆ เห็นว่ากฎหมายที่มี
อยู่เดิมไม่คุ้มครองหรือได้รับความเป็นธรรมพอ จะแปรญัตติได้
เพราะฉะนั้นขอทว่าผู้เสนอพระราชบัญญัติได้แก้ไขข้อความในพระราช
บัญญัติเป็นส่วนน้อยนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สำคัญ ข้าพเจ้าเห็นสำคัญ

ในเรื่องกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลานั้นยังรวบอยู่ คือการรังโทษ ยังเป็นเหตุให้จำเลยหัดก่เพียงการรับโทษได้ เพราะฉะนั้นสมควรจะแก้ไข และสมควรจะรับหลักการไว้พิจารณา

นายเนย ตูจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้อความที่ข้าพเจ้าเขียนเป็นร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นมา ไม่ได้ทำให้ดังดังเลยว่าจะต้องเข้าใจเป็นอย่างอื่น นอกจากเข้าใจตามบันทึกเหตุผลของข้าพเจ้า เพราะมคำว่า “ผู้ใด” และ “ผู้นั้น” จะต้องมีคุณสมบัติ เพราะตัวบทเดิมไม่ได้มีคำว่า “ผู้นั้น” จึงเติมคำว่า “ผู้นั้น” ลง หมายความว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบเป็นคณๆ ไป คือ “ผู้นั้น” จะเข้าใจผิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้เลย แต่ผู้ที่แทนอุทธรณ์ว่า จะฟ้องลงโทษเจ้าพนักงานฐานเงินเด้อได้นั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าผู้แทนอุทธรณ์ไม่ได้เคยผ่านการคัดมาเลย ข้าพเจ้าจะชกคดีอย่างไร ในจังหวัดอุบลราชธานีแหละ คัดฟ้องในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๖ ครั้นวันที่ ๒๓ จำเลยเอาเงินมาชำระ อัยการจะต้องคัดค้านจนจากศาลเสียก่อนว่า จำเลยน.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอโทษ เรื่องข้อเท็จจริงนั้น อย่าเถียงกันเลย พูดถึงเรื่องหลักการนี้เถิด

นายเนย ตูจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ขอโทษ ไม่ใช่ผู้แทนอุทธรณ์ ข้าพเจ้าพูดผิดไป คือหลักการที่ข้าพเจ้าเสนอมานั้นมีความประสงค์ จะควบคุมบุคคล ซึ่งได้ตั้งตระเมตพระราช

บัญญัติลักษณะ ข้าโคกระบือ และตุ๊กตามหัวเมืองตามที่ปรากฏใน
เหตุผลในบันทึกของข้าพเจ้าเท่านั้นเถิด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า หลักรากที่เราจะควบคุมการฆ่าโคกระบือนี้ เราควรจะรับ
หรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าในขณะนการงดอดฆ่าโคกระบือมีมากขึ้น
แต่ยังไม่ใช้เนื่องจากเพราะว่าเรามีพระราชบัญญัติคุ้มครองไม่พอ
แต่เนื่องจากข้อหนึ่ง คือสมาชิกกรที่รับเพิ่มขึ้น แต่โดยฉะเพาะ
วิธีการที่เราจะควบคุมการปรับผู้กระทำความผิดเรื่องตัวสัตว์ หรือเรื่องตัว
ผู้กระทำความผิด ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นความยุติธรรมแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า
ควรจะต้องปรับเรื่องตัวผู้กระทำความผิดตั้งผู้เสนอได้เดีอนั้น แต่ปัญหา
ที่เดียวกันนี้ เป็นปัญหาถ้อยคำในไวยากรณ์ ซึ่งเมื่อเราปรับหลัก
การว่าจะปรับเรื่องตัวผู้กระทำความผิดแล้ว ไวยากรณ์จะผิดหรือไม่นั้น
เราอาจจะแก้ไขให้ตรงตามหลักการของผู้เสนอได้ ข้อบกพร่องใน
ร่างพระราชบัญญัติเดิมที่บัญญัติว่า เราจะต้องปรับเรื่องตัวผู้กระทำความ
ผิดหรือเรื่องตัวสัตว์นั้น มีปัญหาในเรื่องความไม่ยุติธรรมอยู่บ้างใน
บางกรณี แต่ก่อนนั้นข้าพเจ้าจะต้องขอพูดเสียก่อนว่า พระราชบัญญัติ
นี้เป็นพระราชบัญญัติเพิ่มโทษหรือไม่ ในความเห็นของข้าพเจ้าแล้ว
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นพระราชบัญญัติเพิ่มโทษเลย แต่เป็นพระราช
บัญญัติซึ่งเปลี่ยนหลักการบ้างเล็กน้อย เช่นคนหนึ่งทำความผิดต้องถูกปรับ

๘๐ บาท ก. คนเดียวทำผิดก็ตั้งถูกปรับ ๘๐ บาท ถ้า ก. ข. ค. ทำผิด
 รวมสิบคนก็ตั้งถูกปรับ ๘๐ บาท เช่นนี้ ลงท้ายจะเป็นว่าใน ๑๐ คนนั้น
 ก็ตั้งรับผิดชอบในคนหนึ่งเพียง ๘ บาทเท่านั้น นี่จะเห็นว่าการรับผิด
 ในการกระทำผิดไม่เต็มอภาค นี่มองเห็นได้อย่างชัดเจนทีเดียวว่า
 กฎหมายตั้งโทษผู้กระทำผิดไม่เหมือนกันประการหนึ่ง อีกประการ
 หนึ่ง เราจะเห็นว่าถ้าจำเลยรวมกันกระทำผิดหลายคน ผู้ที่ไม่สามารถ
 จะเสียเงินค่าปรับได้ อาจจะหลุดพ้นจากการกระทำผิดนั้น จึงเห็นได้ชัด
 ว่า การที่บุคคลคนหนึ่งกระทำผิดไม่ได้รับโทษ ก็อาจจะเป็นเหตุให้
 โจรผู้ร้ายซุกซุ่มขึ้น ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างว่า ก. ข. ร่วมกันกระทำ
 ผิด แต่ ก. มีเงินพอเสียเงินค่าปรับได้ แต่ ข. ไม่มีเงิน ก. ถูกปรับ
 ไป ๘๐ บาทแล้ว ข. ก็ไม่ต้องรับผิดในเงินนั้น เว้นแต่ว่า ก. มีดีทริ
 แต่เพียงได้เบี่ยงจากนาย ข. ซึ่งไม่ใช่ความผิดในทางอาชญา ปัญหาจึง
 มีว่า ข. ซึ่งกระทำผิดหลุดพ้นจากความผิดอาชญาเช่นนี้ เป็นปัญหาที่เรา
 จะปล่อยให้หลุดพ้นจากความผิดอาชญาหรือไม่ มีความไม่เต็มอ
 ภาคอยู่ ๒ ประการเช่นนี้ แต่อีกประการหนึ่งในการที่เราจะควบคุมใน
 การตอบโต้ว่าใครกระทำความผิดให้มากเช่นนี้นั้น นอกจากเราจะลดค่า
 ขบรมเนียมในการฆ่าสัตว์เลี้ยง ข้าพเจ้ายังเห็นชอบในหลักการที่ผู้
 เสนอนั้นด้วยว่า เราจะต้องหาวิธีดำเนินการปรับผู้กระทำผิด แต่ไม่ใช่
 วิธีกรรมเพิ่มโทษซึ่งข้าพเจ้าคัดค้านหนักหนา หรือวิธีตั้งโทษอยู่ในท่านอง
 เดียวกัน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกตั้งและผู้แทนสังคมนครที่คัดค้านว่า คือ

พระราชบัญญัติกับหลักการผิดกันนั้น ข้อหนึ่งเป็นข้อซึ่งเราจะแก้
 ได้ เรายับหลักการไปแล้วเราก็กมาแก้ผิดกันในปัญหาไวยากรณ์
 ผู้เสนอญัตติยืนยันว่า เมื่อเพิ่ม ผู้ใด ลงไปแล้ว อาจจะมีความตาม
 หลักการที่เสนอ แต่คนอื่นเห็นว่ากรทจะให้ปรับเรียงตัว ตัวละ ๘๐
 บาทคือพระราชบัญญัติเดิมนั้นเราเถียงกันในเฉพาะเรื่องล้อยค่า แต่
 หลักการนั้นเราควรจะรับกัน และหลายคนที่รับกันแล้วว่า เราควรจะ
 ปรับเรียงตัวผู้กระทำผิด เช่นพระราชบัญญัติอื่น เราออกในสมัยวิสัย
 มนูญหรือสมัยญัตติแล้วมานั้น เรายับกันในหลักการว่า เราจะปรับเรียงตัว
 ผู้กระทำผิด ไม่ใช่ปรับตามน้ำหนักผิด แต่ก่อนเราปรับตามน้ำหนักผิด
 ว่า ๘ เท่าของราคาคืน ถ้าแม่ตัวจะเกิน ๑๐-๒๐ คนก็ตาม สัมมัตวา
 ผิดค่าถึงหนึ่ง ๑๕ บาท สัมมัตวาเราปรับ ๖๐ บาท คน ๑๐ คนเราก็ปรับ
 คนละ ๖๐ บาทเท่านั้น รวมเป็นเงิน ๖๐๐ บาท โดยวิธีการนี้ เราไม่
 ได้เพิ่มโทษ แต่เราปรับปรุงหลักการโดยค่าปรับให้เสมอกัน โดยให้
 โยกาต์แก่กัน ๆ หนึ่งต้องปรับผิดในเงินค่าปรับเท่ากัน และไม่ให้จำเลย
 คนที่จนต้องพ้นจากความรับผิดชอบในคดีอาชญา เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเราไม่ควรจะพิจารณาในตัวพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้ เราควร
 จะพิจารณาในหลักการที่เสนอมานี้ว่า ปรับเรียงตัวผู้กระทำผิด และ
 สภาฯ รับรองหลักการในพระราชบัญญัติอื่นแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่เห็น
 ขัดข้องในการที่สภาฯ จะรับรองในร่างพระราชบัญญัติฆ่าโคและสุกร
 ตามหัวเมืองนี้ และรับรองว่าสมาชิกผู้ทรงเกียรติคงจะไม่พึงเฉพาะ

ความเห็นของรัฐมนตรีที่เห็นว่าไม่ควรรับหลักการ ควรถือความเห็น
ของท่านโดยเด็ดขาดว่าควรรับหรือไม่เพียงใด

พระยามานวราชเสวี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว
ว่า ตามที่ท่านสมาชิกขอเสนอความเห็นเพื่อจะให้ปรับเรียงตัวบุคคล
เพื่อเอาคนมาลงโทษให้มากขึ้น ชนก็เป็นความหวังดี แต่ว่าผู้กับ
การเข้าโคตรุกันต่างกัน ผู้ราคาแพงมาก เพราะฉะนั้นการปรับเขาก็
ต้องปรับเรียงตัวบุคคลเพื่อให้ลดจำในการกระทำผิด แต่ในเรื่องนี้
ยังไม่ร้ายแรงพอในการที่จะให้ปรับเรียงตัวบุคคลนั้น ทว่าพเจ้าเห็นว่า
ไม่ควรรับหลักการนั้น อาจจะทำให้คนเราปรับโทษหนักขึ้น ในการ
ภาษีอากรเราจ่ายเอาเงินเป็นใหญ่ การปรับปรุงโทษมากขึ้นเท่าใด
เมื่อไม่สำคัญนักเราก็อยากให้เป็นไปอย่างนี้ เมื่อท่านปรารถนาส่วน
มากกว่าจะให้ลงโทษคนส่วนมากนั้นก็แล้วแต่ท่าน แต่ทางรัฐบาลไม่
อยากจะทำเขาไปเกี่ยวข้องกับในทางอาชญากรรมนัก จึงได้ร่างพระ
ราชบัญญัติขึ้นมาแต่เดิมว่า ให้เรียกชั่งกันในทางแพ่งหรือให้ไต่เบย
กันได้ เพราะฉะนั้นเมื่อความชอนปรากฏแก่ท่านแล้ว ขอให้ท่านครึก
ครองกันดูให้ดี ถ้าแม้ว่าเงินค่าภาษีลดลงมาแล้ว การจับกุมคนบางที
ก็จะน้อยลงไปก็ได้

นายบุญศิริ เทพาคำ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าว
ว่า บัดนี้มบัญญัติทาง ทางหนึ่งว่าควรรับหลักการ แต่ทางรัฐบาล
นั้นดูออกจะไม่ค่อยเต็มใจที่จะรับหลักการนี้ คือแสดงให้เห็นว่าถ้าหาก

ว่ารับหลักการแล้ว จะดำเนินการไปในวิธีที่จะเพิ่มโทษให้ราษฎรได้
รับโทษหนักขึ้น แต่ขอได้โปรดให้ท่านระมัดระวังว่า ราษฎรผู้นั้นไม่
ใช่ราษฎรที่ประพฤติผิดกฎหมาย เป็นราษฎรที่ได้กระทำผิดกฎหมาย
เพราะฉะนั้นเราควรจะต้องค้นหานักโทษที่กระทำผิดกฎหมายให้รู้สำนึก
คือเดี๋ยวบ้างว่าเขาได้กระทำผิดไปอย่างไร เพื่อจะให้เป็นการเช็ดหลาบ
ไม่กระทำการเช่นนั้นต่อไปในภายหน้า แต่ในนามที่ข้าพเจ้ารับรอง
ร่างพระราชบัญญัตินี้ ขอแนะนำเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าว่า ขออย่า
โศกคร่ำครวญให้มากนักเถย เราเป็นผู้ที่นำอาหารมาให้ท่าน ถ้าท่านไม่
รับประทาน เราก็แบ่งอาหารนั้นกลับบ้านเสียดีกว่า

หลวงวรนิตปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววาทะ
ปัญหาในเรื่องนี้เกิดขึ้นเป็นปัญหาข้อกฎหมายขึ้นแล้ว ส่วนปัญหาข้อเท็จ
จริงนั้น พวกสมาชิกทั้งหลายก็คงไม่เข้าใจผิดอย่างไร และได้โต้
เถียงกันมานานแล้วด้วย ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเป็นปัญหาข้อกฎหมาย
แล้ว เราควรจะวินิจฉัยเสียที่จะดีกว่า คือถ้าเมื่อร่างพระราชบัญญัติ
เองขัดกับหลักการแล้ว ข้าพเจ้าก็มีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้น
ควรจะถูกไป ส่วนหลักการเราจะพิจารณาแต่เพียงว่า หลักการนั้น
เป็นอย่างไร แล้วเราจะเอาร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณาโดยจะ
แปรญัติกันไปในนี้ ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย เราควรพิจารณาว่า
คือพระราชบัญญัตินั้นกับหลักการขัดกันหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าขัด
กัน เพราะเหตุว่าตามร่างนี้ มาตรา ๑ ก็บอกให้ตั้งโทษรับเรียง

ซึ่งเป็นนัยกฎหมายชี้แจงให้เห็นเด่นชัดว่า การกระทำโทษผู้กระทำผิดของคดียุติการอย่างไร นั้นจะได้นำไปในทางที่ถูกต้อง เช่นว่า ในการที่จับผิด ควรจะลงโทษอย่างไร และในการที่ชำระหนี้ ควรจะลงโทษอย่างไร จึงจะเป็นการถูกต้อง และไม่ผิดพลาดหนักไปได้ ขอเปิดอภิปรายก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าจะให้ลงมติ มีผู้เสนอ ๒ ฝ่าย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมีมติเปิดอภิปรายได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น.....

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า ท่านประธานผิด ข้าพเจ้าขอเสนอว่าควรลงมติรับหลักการ ไม่ใช่ลงมติว่าจะควรรับหลักการกันหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอให้หลวงวรนิติฯ เสนอใหม่

หลวงวรนิติปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่่า ข้าพเจ้าเสนอญัตติแล้วจะให้ลงมติ คือลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าอย่างนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจถูกต้องแล้ว

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า ไม่มีผู้รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า มีผู้รับรองแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะลงมติให้เปิดอภิปรายได้ โปรดยกมือขึ้น.....

หอดวงจรมติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกตกรนคร กล่าวว่ามีได้ ขอให้ลงมติว่ารับหลักการหรือไม่

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ามี ถ้าอย่างนั้นข้าพเจ้ายังไม่ให้ลงมติ

ขุนวรสิทธิ์คุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่ามี ทานโทษ ข้าพเจ้าก็ได้ทราบเรียนแล้วว่าเขาเสนอไม่ถูก

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ามี ถ้าอย่างนั้นขอให้อภิปรายต่อไป

พระยามานวราชเสวี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่ามี ข้าพเจ้าอยากจะขอเสนอให้ที่ประชุมเห็นความหนักเบาในเรื่องผิดและฆ่าโคสุกรอย่างไร คือการฆ่าโคสุกรกระทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาต เพราะฉะนั้นความผิดที่จะลงควรจะให้เบาบางกว่าความผิดในเรื่องอื่น เพราะผิดเป็นของที่ต้องห้าม ใครมีอยู่ มีได้ หรือกระทำอย่างไร ก็แน่จะต้องลงโทษให้แรงเรียงตัวให้สัมพันธ์กับความผิดที่ผู้นั้นกระทำ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อสมาชิกมีความเห็นเป็นส่วนใหญ่ในทางที่จะให้เพิ่มโทษ ก็จะทำให้ปรับเรียงตัวบุคคลหรือให้ลงโทษเรียงตัวบุคคลแล้ว รัฐบาลไม่มีความขัดข้องอย่างใดเลย แต่ที่คัดค้านในชั้นนี้นั้นก็เพื่อให้เห็นความหนักเบาของความผิดเท่านั้นเอง เพราะบางเรื่องก็เป็นการสมควร บางเรื่องก็ไม่เป็นการสมควรเหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ แล้วแต่ที่ประชุมจะวินิจฉัย

หอดวงจันทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา กล่าว ว่า
 ข้าพเจ้าขออ้างข้อบังคับข้อ ๒๓ ที่ข้าพเจ้าได้อ้างให้ลงมติเมื่อ ก. ข
 ข้อบังคับข้อ ๒๓ มีว่า “เมื่อที่ประชุมกำลังอภิปรายญัตติใด ญัตติหนึ่ง
 ห้ามมิให้สมาชิกนำญัตติอื่นเสนอ นอกจาก ก. ญัตติขอแปรญัตติ
 ฉะนั้นที่ไม่ใช่กฎหมาย ข. ญัตติขอให้ตั้งปัญหาไปยังกรรมาธิการ
 ค. ญัตติขออย่าเพิ่งลง มติในญัตตินั้น เพื่อให้อภิปรายกันต่อไป
 ง. ญัตติขอให้เลื่อนการประชุม จ. ญัตติขอให้ที่ประชุมลงมติ
 ฉ. ญัตติขอให้ที่ประชุมยกเรื่องอันขึ้นปรึกษา ถ้าที่ประชุมตกลงตาม
 นไซร์ ญัตติเดิมเป็นอันระงับไป” ข้าพเจ้าขอในข้อ จ. นี้ และได้
 มีผู้รับรองถูกต้องตามข้อบังคับแล้ว ให้แต่เท่านั้น ท่านขุนชำนาญ
 ซึ่งเป็นผู้ชำนาญในการเสนอให้ลงมติได้เสนอให้ลงมติทุกวันนี้ เพราะ
 ฉะนั้นจะผิดข้อบังคับอย่างไร ขอท่านประธานได้ โปรดรักษาข้อบังคับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า ท่านได้ขอให้ลงมติในเรื่อง
 * นี้ และรัฐบาลได้เสนอญัตติซ้อนขอให้อภิปรายต่อไป

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา กล่าว ว่า
 เรื่องนี้ไม่ใช่ข้าพเจ้าเห็นกับรัฐบาล ข้าพเจ้าเห็นกับราษฎรเป็นส่วนใหญ่
 รู้ลึกซึ้งๆ อยู่แต่ที่ว่าราษฎรกระทำผิดในการฆ่าสัตว์นั้น น่าจะ
 เห็นใจว่าภยันนั้นมันแพง สัตว์เขาเลี้ยงมาแท้ๆ ฆ่ากินก็ไม่ได้ ต้องเลี้ยง
 ภาษี เมื่อฆ่าลงไปแล้วจะปรับให้มากขึ้นไปอีก นี่แปลว่าอะไร ผู้

แทนราษฎรทั้งหลายซึ่งจะมาลงโทษราษฎรของท่านซึ่งไม่ได้รับความ
ยุติธรรมในภายอยู่แต่ด้วย ซึ่งรัฐบาลให้ โอกาสเช่นนั้นเป็นหนัก
หนาซึ่งเราจะถือตามกฎหมายเดิมไปก่อน ถ้าเมื่อไรรัฐบาลจะแก้การ
ฆ่าตัดหัวให้ตนย่อยลง เมื่อนั้นเราจะเพิ่มโทษลงโทษราษฎรให้หนักจน
ก็ได้ ข้าพเจ้าเห็นเช่นนั้น

ขุนสมุทรพิศุคคี รัฐมนตรี กล่าวว่ เนื่องจากที่ท่านดำ
ริกผู้แทนราษฎรจังหวัดสถลนครได้เสนอมติเช่นนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่า
บางทีจะทำให้เป็นปัญหาแก่ที่ประชุมต่อไปได้อีก ข้าพเจ้าอยากจะ
ท้าวความเข้าใจว่า ที่ท่านสมาชิกผู้นั้นเสนอมติ คงมีความหมายดังนี้
ถ้าความเข้าใจของข้าพเจ้าผิด ข้าพเจ้าก็ขอประทานโทษ และข้าพเจ้า
เห็นด้วยกับท่านผู้นั้นเป็นอย่างยิ่งว่า เขาเสนอมตินี้ถูกต้องแล้ว
แต่โดยยาค่าที่ทรงเป็นปัญหานี้ยังไม่ตรงกับความมุ่งหมายของท่านผู้นั้น
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าดังนี้ และถ้าถูกแล้วเจ้าของมติไปครบรับรอง
เราจะไต่ถามมติไปกันชั้นหนึ่งก่อน มิฉะนั้นมติในชั้นนี้แล้ว ปัญหา
ที่เราขอเสนอมติเป็นครั้งแรก จะเกิดกุกกักกันขึ้นอีก ข้าพเจ้า
เกรงว่าจะเสียเวลาของสภาฯ ข้าพเจ้าเสนอมตินี้ขึ้นเพื่อจะให้ความเรียบ
ร้อยเกิดขึ้นแก่สภาฯ คือที่ท่านเสนอนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเสนอมติ
ในเรื่องแบบ คือท่านผู้แทนผู้นั้นเข้าใจว่าหลักการและคำชี้แจงเหตุ
ผลในร่างพระราชบัญญัติเป็นอย่างหนึ่ง แต่ตัวร่างพระราชบัญญัติเป็น
อีกอย่างหนึ่ง แบบอันนี้สภาฯควรจะปรึกษาหรือหองแบบที่ถูกต้อง

ไม่ ขอมติว่าแบบอย่างนั้นเราจะปรึกษาได้หรือไม่ ถ้าหากว่ามติอันนั้น
เราปรึกษาได้ เราจึงจะมาสมัครรับหลักการที่หลัง ข้าพเจ้าเข้าใจว่า
ความเข้าใจของท่านให้มีมติว่าเมื่อหลักการกับตัวพระราชบัญญัติมี
อย่างนั้น ถ้าเราจะปรึกษาคือไปหรือไม่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านขอมติ
ในข้อนี้

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎร จังหวัด สกลนคร กล่าว ว่า
ความตั้งใจของข้าพเจ้าตั้งใจเช่นนั้นจริง แต่ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติตาม
ข้อ ๑. นั้นว่า ญัตติขอให้ที่ประชุมลงมติ เพราะฉะนั้นเมื่อที่ประชุมลง
มติแล้ว การลงมติก็น่าจะคงลงมติว่า จะรับหลักการหรือไม่เท่านั้นเอง
เมื่อท่านประธานว่าฝ่ายรัฐบาลเสนอต่อขอเข้ามาว่าอย่าเพิ่งลงมติ ที่
ประชุมนี้จะคงลงมติกตามข้อ ๑. ของรัฐบาล ซึ่งเป็นญัตติหลังที่สุด
ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องเลย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่จะอธิบายในเรื่องที่ผู้เห็นไปว่า รวมทั้งรัฐ-
มนตรีว่าการคลังก็เห็นไปว่า พระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติ
เพิ่มโทษราษฎรนั้น หากจริงไม่ ซึ่งรวมทั้งผู้แทนจังหวัดนครราชสีมาซึ่ง
เห็นต่อคลังจะไปด้วยกับรัฐบาล ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า พระ
ราชบัญญัติไม่ใช่พระราชบัญญัติเพิ่มโทษ ก็ขออำนาจ ก. กระทำ
ผิดก็ถูกปรับ ๘๐ บาท เคยจนถ้าทำผิดก็ถูกปรับ ๘๐ บาทเท่าเดิมตาม
พระราชบัญญัติใหม่ ไม่ใช่มีการเพิ่มโทษ แต่ข้าพเจ้าขอทราบเรียน

ว่า ถ้า ก. คนเดียวทำผิด ถ้า ก. ข. รวมกันกระทำผิดในลักษณะ
 กระทำผิดทารุณกรรมคือดีดนั้น ในลักษณะเดียวกันซึ่ง ก. ข. ควร
 จะถูกปรับ ๘๐ บาทเท่ากับ ก. ซึ่งกระทำคนเดียวนี้ แต่พระ
 ราชบัญญัติเดิมเราจะปรับได้เพียงตัวหนึ่ง ๘๐ บาท คือปรับผิดรวมกัน
 คนละ ๔๐ บาท เพราะฉะนั้น ก. เท่ากับ ข. ใหม่ก็ปรับผิดใน
 ความผิดซึ่งมีลักษณะเท่ากันนั้น ไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นไม่ใช่เพิ่ม
 โทษ ที่นี้ ปัญหา อีกปัญหาหนึ่ง ถึงเรื่องผิด ๆ นั้นมีบทบัญญัติ คาย
 ด้ว่า ให้ปรับ ๕ เท่าของราคาผิด บัญญัติตายตัว แต่ในเรื่องฆ่า
 ดีด น

หอดงกรณีพิพาท ผู้แทนราษฎร จังหวัด สกลนคร กล่าว ว่า
 รัฐบาลได้เสนอบัญญัติว่า อย่าเพิ่งลงมติแล้ว แต่ก็ยังไม่มีการลงมติ
 เลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ประธานฯ ทำตามข้อบังคับว่า สภาฯ
 จะปรึกษากฎหมายหรือยัง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควร จะ
 ปรึกษากฎหมายได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

ขุนวรดิษฐ์รัฐมนตรี ผู้แทนราษฎร จังหวัดหนองคาย กล่าว
 ว่า ประธานโทษ ที่เสนอเมื่อคืนนี้ไม่มีคนรับรอง ที่เสนอครั้งหลัง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว ว่า เขาไม่ได้เสนอ เขาเตือน
 ข้าพเจ้าเห็นว่าเขาเสนออยู่แล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควร จะปรึกษากฎหมายต่อ
 ไป โปรดยกมือขึ้น

มีดมาชกยกมือ ๒๗ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรให้ปิดอภิ-
ปรายได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

มีดมาชกยกมือ ๑๓ นาย เห็นอันว่าที่ประชุมฯ ลงมติให้อภิปราย
ต่อไป

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอพูดต่อไปในเรื่องนี้ มีนัยนัยกฎหมายได้บัญญัติอย่าง
คายตัวว่าให้ปรับค่าเช่าของราคามัน แต่เราจะปรับต่ำกว่าราคานั้นหา
ได้ไม่ แต่ในร่าง พระราชบัญญัติลักษณะ ข้าโคสุกรนี้ เรามีพระ
ราชบัญญัติ ให้ปรับ เป็นอัตรา อย่างสูง เพียง ๘๐ บาท เพราะฉะนั้น
ในการวินิจฉัยโทษนั้น เราอาจจะปรับเพียงบาทเดียวก็ได้ นั่นอยู่ใน
ดุลยพินิจของศาล การที่รัฐมนตรีว่าการกฤษฎีกาพระราชบัญญัตินั้น
มาปรับแก้พระราชบัญญัตินั้นจึงยังไม่ชอบ เพราะถ้าถึงกรณีจะเป็น
อย่างไรก็ตาม ศาลย่อมทรงสิทธิที่จะปรับผู้กระทำผิดเพียงบาทสอง
บาทก็ได้ ไม่เหมือนในเรื่องอื่น เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็น
ชอบด้วยในวิธีการที่ควรล้มเลิกการนี้ ก็คือว่า โดยเห็นว่าเรื่อง
ไม่ใช่การเพิ่มโทษ เรื่องนี้เป็นวิธีการที่จะให้ผู้กระทำผิดนั้นได้รับ
ความผิดในการกระทำเดิมอย่างกัน ซึ่งสภาฯ นี้ได้รับรองในเรื่องอื่น
แต่เราจะเอาพระราชบัญญัตินั้นมาปรับแก้เรื่องไม่ได้ เพราะฉะนั้น
บัญญัติให้ปรับคายตัว แต่พระราชบัญญัตินั้นถ้าแก้ศาลจะให้ปรับ

๘๐ บาทเราก็อาจจะตกลงมาเพียงบาทสองบาทก็ได้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าควรรับหลักการ

นายทองม้วน อัคราทร ผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม กล่าวว่่า ข้าพเจ้าได้เป็นผู้รับรองในร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยเข้าใจว่าผู้เสนอไม่มีความประสงค์ที่จะเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำผิด แต่ทว่าเมื่อต่อมาซึ่งผู้เสนอได้อธิบายถึงเรื่องว่่า จะให้เพิ่มโทษเรียงตัวผู้กระทำผิด ส้มมคว่่าดีดวดหนึ่งปรับ ๘๐ บาท ถ้าหากว่่ามีคนที่กระทำผิดด้วยกัน ๑๐ คนอย่างนี้ก็จะเป็นการปรับทุกๆคนไปตามเรียงตัวบุคคลนั้น จะต้องปรับได้เงิน ๘๐๐ บาท ถ้าเมื่อความประสงค์ไปเ็นทางที่เพิ่มโทษเช่นนั้น ไม่ถูกต้องตามความประสงค์ที่ข้าพเจ้ารับรองมา ความประสงค์ที่ข้าพเจ้ารับรองร่างพระราชบัญญัตินั้น ก็มี ความประสงค์เพียงว่่า มิให้เพิ่มโทษเกินกว่าเรียงตัวดีดวด เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็น คว่่าใน การ ที่ เจ้าของ ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นขอถอนการรับรอง คงเหลือผู้รับรองเพียง ๘ คน

พระ หินจนาทร ผู้แทนราษฎร จังหวัด เชียงใหม่ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าได้ นั่งอยู่นานแล้ว ไม่อยากจะพูด เพราะไม่อยากจะพูดให้ เป็น การ เดี่ยว เวลาของสภาานี้ เวลา มี คว่่า มาก ได้ มีการ อธิบาย หลาย แง่ หลายทาง หลายอย่าง แต่ว่่าข้าพเจ้าเห็นพ้องคว่่ากับท่านรัฐมนตรีว่าการคลัง และเห็นพ้องคว่่ากับท่านผู้แทนราษฎรแล้ว แท้จริง ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะได้แก่พระราชบัญญัตินี้ และพระราชบัญญัติ

อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่าใช้สำหรับกรุงเทพ ฯ ถ้าจะแก้
 กันแล้วจะต้องแก้ ๒ ฉบับ และไม่ได้แก้ ในแง่ที่จะเพิ่มโทษให้แก่
 ราษฎรคงความมาน คือเป็นการเพิ่มโทษคนกระทำผิด ข้าพเจ้า
 ขอเรียนด้วยความจริงใจว่า ทงจังหวัดของข้าพเจ้าและที่ภาคอื่นเป็นต้น
 ด้กรทเมืองฝาง ตัวหนึ่งราคาไม่ถึง ๕ แดบ ๕ รุปิ์ ไม่ถึง ๕ บาทเช่นนี้
 แต่ต้องเสียอาชญาบัตรถึง ๕ บาท ขอให้ท่านผู้แทนราษฎรทงหลาย
 ด้กรทของดูให้คิดว่า เมืองเหนือ ๆ ขึ้นไปนั้น เราต้องกินหมู กินโค
 กินกระบือ ไม่มีปลาจะกินเหมือนดังภาคกลาง ๆ เพราะฉะนั้นแทนที่
 เราจะช่วยกันขอให้รัฐบาลลดอาชญาบัตรฆ่าสัตว์ ดังที่ผู้แทนกระบือ
 ใต้ ขึ้นไปยังนายกรัฐมนตรีกับถวายข้าพเจ้า ก็คงขอด้วย และมาขึ้น
 ผู้แทนจังหวัด ด้กรทได้รวมกันลงชื่อไปด้วย ขอให้รัฐบาลลดอาชญา
 บัตรลงมา และแทนที่จะกระทำกันเช่นนั้น เราคงจะมาเพิ่มโทษ
 ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจอย่างยิ่งทีเดียว และอีกประการหนึ่ง เขาเอะ
 ลังแม้ว่าจะเพิ่มโทษหรือลดโทษก็ตาม เราสมควรว่าเป็นราษฎรแต่จะ
 ทำให้แก่คนอื่นหมู่หนึ่ง คือใช้แต่หัวเมือง กรุงเทพ ฯ เราไม่ใช่กฎ
 หมายฉบับนี้เลย เพราะฉะนั้นที่เสนอมานี้ ไม่ใช่เป็นการสมควร
 เลยที่เราจะรับพิจารณาและเรามาเถียงกันมากมาย ขอให้ตั้งมติกันว่า
 อย่าควรรับ หักการไว้เลย

มีสมาชิกรับรอง

ถ้าการแทนประธานสภาฯ ถ้าวางว่า ตามที่ท่านผู้แทนเมืองทงขอ

ก่อน ต้องทำความตกลงกันเสียก่อน ท่านได้รับรองไปแล้ว ท่าน
จะมาขอถอนทันที จะถอนใดของเมื่อประชุมอนุมัติ แต่ถ้าที่ประชุม
อนุมัติแล้ว ร่างพระราชบัญญัติเสนอมาก็เป็นอันตกไป เพราะมีผู้
รับรองไม่ครบจำนวน ท่านมีความประสงค์จะถอนหรือ จะได้ให้ลงมติ

นายทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ขอลอง ไม่เห็นด้วยกับผู้เสนอ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า เรื่องการถอนนั้นผู้พ้นจะเพราะผู้เสนอเท่านั้น หากได้ผู้พ้นถึงผู้
รับรองด้วยไม่ เราไม่มีบทบัญญัติข้อบังคับข้อใดที่ว่าผู้เสนอ ผู้รับรอง
ญัตติหรือกระทู้จะไรแล้วจะถอนได้ ไม่ใช่ข้อบังคับไม่ชัดเจน ถ้า
จะเป็นอย่างท่านประธานว่าแล้วข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะยกข้อ ๘๑ มา
บังคับ แต่ในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่ผู้รับรองถอนมาถอนในที่
นี้เป็นการแสดงนำใจที่ออกจะไม่งาม

ทนายเถน ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพื่อตัดปัญหายุ่งยาก
ข้าพเจ้าใคร่จะขอให้ท่านที่รับรอง ๆ uto ไปเถิด เพราะได้อภิปรายมา
นานแล้ว

นายทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอลอง เพราะในชั้นแรกไม่ได้กล่าวเช่นนั้นเลย มี
ประสงค์แต่จะให้ โทษเบา และต้องรับผิดชอบร่วมกันทุกคน

ร.ศ. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า โทษถึงเรื่องข้อบังคับแล้ว

ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนเล็กน้อยว่า การรับรอนั้นรับรอนให้เป็น
ญัตติถึงประธานสภาฯ เท่านั้น เมื่อประธานสภาฯ เห็นว่าถูกต้องตาม
ข้อบังคับฉบับแล้ว จึงส่งเข้ามาเป็น ระเบียบวาระ นับว่าเป็นญัตติของ
สภาฯทันที จะมาขอถอนในสภาฯ ไม่ได้ เป็นอันขาด ขอพูดอีกครั้ง
หนึ่งว่า เมื่อเป็นญัตติแล้ว จะมาถอนเช่นนั้นไม่ได้เป็นอันขาด

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
เห็นพ้องด้วยกับผู้ถอน กล่าวคือว่าญัตตินี้ยังพิจารณาไม่เสร็จครบได้
เมื่อพิจารณายังไม่เสร็จแล้ว ถ้าจะเทียบกับคดีในศาลก่อนศาลคดีนี้
แล้วถอนฟ้องได้ ทุกเมื่อ แล้วเหตุใด ท่านประธาน จะมาบังคับ และ
อ้อนวอนให้ผู้ถอนรับรอนอย่างเดิม เมื่อเป็นปัญหาว่าจะถอนได้หรือไม่
เมื่อถอนไปแล้วญัตตินั้นจะไต่คดีไป ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
พระราชบัญญัตินี้ ลงโทษ ราษฎรของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่งทีเดียว ถ้า
พิจารณา ไปอีกจำเลย ๓๐๐ คนปรับ คนละ ๘๐ บาท เป็นร้อยชั่ง จะว่า
อย่างไรข้าพเจ้าเห็นพ้องกับผู้ถอน ข้าพเจ้าขอรับรอนอย่างยิ่งทีเดียว
ข้อบังคับไม่ได้บังคับไว้เช่นนั้น

ด. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกผู้นั้นจะถอนไม่ได้ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้
นั้นกล่าว เพราะการรับรอนนั้น รับรอนให้ถูกต้องเพื่อเข้ามาสู่ประชุม

เท่านั้น แล้วเมื่อผู้รับรองถูกต้องแล้ว ญัตตินั้นก็เป็นญัตติ ข้าพเจ้าไม่เห็นแปลกอะไรเลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะถอนไม่ได้ เป็นอันขาด

ขุนวรดิษฐ์ครุฑวงศ นายแทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่าจะถอนไม่ได้ แต่ว่าเรื่องนี้เรามาอภิปรายกันดีกว่า อย่าเอาถึงเรื่องถอนเลย ข้อที่ขงใจก็คือว่าเรื่องจะเพิ่มโทษหรือไม่.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าจะต้องขบปัญหานี้ให้แตกกันเสียก่อน เพราะภายหลังอาจจะเป็นโมฆะก็ได้

นายเนย สุจิตมา นายแทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่าจะตามทนายทองม้วน ผู้ซึ่งรับรองร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ขึ้นต่อสภาฯ นี้ ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่จะเรียนต่อสภาฯ นี้ว่า การที่นายทองม้วน อดีตถาวร มีฐานะเป็นผู้แทนราษฎรและได้อ่านครุร่างนี้ตลอดแล้ว จึงได้รับรอง ข้าพเจ้าเห็นว่าถอนไม่ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่าจะขอให้อภิปรายกันว่า การถอนคดีของคดีขบบังคับของเราหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ นายแทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่าจะการรับรองทำให้เป็นญัตติ ทันทันญัตติว่าการรับรองจะต้องลงชื่อในญัตตินั้น เมื่อสิ่งใดจะต้องลงชื่อเป็นญัตติ การถอนจะต้องเป็นหนังสือเหมือนกัน เพราะฉะนั้นผู้ถอนทำด้วยปากเปล่าถอนไม่ได้

เมื่อวิธมีผู้เดินออกของลงในญัตตินั้น การถอนจะต้องทำเป็นหนึ่ง
ดื้อเหมือนกัน เจ้าทางไหนต้องออกทางนั้น วิธถอนด้วยปากเปิดเป็น
โมฆะ ใช้ไม่ได้

นายทองม้วน อธิการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่าในเรื่องทำนองนี้ เคยปรากฏมาแล้วหลายหนหลายครั้ง เช่น
เจ้าของญัตติมีสิทธิที่จะถอนทุก ๆ ครั้งหรือไม่ เคยปรากฏมีตัวอย่างว่า
การถอนต้องทำเป็นหนึ่งดื้อ ตลอดจนรัฐบาลก็ได้เคยถอนเรื่องอะไรๆ
หลายเรื่อง ก็ไม่เห็นทำเป็นหนึ่งดื้ออย่างไร ไม่เห็นมีใครคัดค้าน แต่
ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้เดินขอถอน เพราะไม่เห็นด้วยในคำอภิปราย
ของสมาชิก ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องเช่นนี้เข้ามาสู่สภา ก็ควรจะให้สภา
ลงมติว่าจะควรให้ข้าพเจ้าถอนหรือไม่เท่านั้นเอง

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า เพื่อให้ตระหนักแน่ตามที่
ข้าพเจ้าได้อภิปรายแล้ว ขอให้ไปรศ. ข้าราชการชั้น ๒๕ พรรคที่ ๒ มี
ว่า เมื่อประธานได้รับญัตติร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้น และ
ตรวจเห็นถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับแล้ว ให้ตั้งสำเนาแก่สมาชิก
ล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ วัน ก่อนวันนัดประชุม เว้นแต่กิจการด่วน...

(พระสุธรรมวิจิตรได้ลุกขึ้นจากที่ไปยื่นพูดกับนายเนย สุจิมา)

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่า คุณพระสุธรรมฯ เขียนถึง

พระ สุธรรมวิจิตร กล่าวว่า ข้าพเจ้า ขอ อนุญาต หนึ่ง พด ทน

เพื่อจะได้พูดกับท่านประธาน ง่าย ๆ

ร.ต. เหน็บ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า ในข้อ ๒๕ วรรคที่ ๒ มีเส้น
คือเมื่อประธานฯ ได้รับญัตติร่างพระราชบัญญัติเสนอมานี้ และ
ตรวจเห็นถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับแล้ว ให้ตั้งสำเนาแก้ตมาชิก
ล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ วัน ก่อนวันนัดประชุม เว้นแต่กิจการด่วน
เพราะฉะนั้นจุดประสงค์ของข้อบังคับมีแต่เพียงว่า ประธานฯ วินิจฉัย
ว่ามีผู้รับรองถูกต้องตามหรือไม่ เมื่อถูกต้องแล้ว ญัตตินั้นก็ต้อง
เป็นของสภาฯ ทันที และไม่มีข้อใดให้ผู้รับรองมาถอนได้โดย
ส่วนญัตติ ผู้เสนอนั้นอาจจะถอนได้ ในเมื่อที่ประชุมอนุญาตเท่านั้น

พระสุธรรมวิจิตร กล่าวว่า เมื่อข้าพเจ้าขอโทษท่านประธานฯ
จะถือว่าข้าพเจ้าละเมิด ข้าพเจ้าได้ขออนุญาตโดยปริยายแล้ว เพราะ
การทำมาพูดเช่นนั้นก็เพื่อจะคัดปัญหาของท่านประธานฯ นั้นเอง ซึ่งจะคัด
ปัญหายุ่งยาก จึงมาพูดกระซิบกับท่านผู้เสนอเพื่อจะได้คัดปัญหาเท่านั้น
ไม่ได้เข้ากิจการเรื่องอื่นมา เห็นว่ายุ่งยาก

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า แต่ทำทางของท่านในการ
ที่จะปรึกษานั้นไม่เหมาะแก่ในการที่จะประชุม

พระสุธรรมวิจิตร กล่าวว่า ข้าพเจ้า ขออภัยโทษ ต่อท่าน
ประธานฯ

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวว่า
เรื่องการถอนญัตติ เรื่องผู้รับรองในญัตติที่จะถอนญัตตินั้น ข้าพเจ้า

ได้ ในข้อบังคับแล้ว ไม่เห็นมีบทใดที่บัญญัติไว้ว่า ผู้รับรองใน
 ญัตตินั้น ๆ ให้ถอนได้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นไปในแง่ที่ว่า
 ผู้รับรอง ในพระราชบัญญัตินั้น ๆ ไม่มีสิทธิที่จะถอนได้ ในเวลาที่
 ประชุมสภาฯ ถ้าหากว่าก่อนเข้าประชุมผู้รับรองทำคำร้องไปขึ้นคือ
 ประธานฯ ขอลอน นั้นข้าพเจ้าเห็นไปในแง่ที่ว่าอาจจะถอนได้ เพราะ
 ฉะนั้นเรื่องนี้ขอให้ลงมติว่าควรจะได้หรือไม่

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม นายพัก ณ สงขลา รับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 ข้าพเจ้าคิดว่าตามข้อบังคับที่ขานตั้งสภาฯ นั้นชัดแล้ว ไม่ควรที่จะเอา
 เรื่องที่ปรากฏชัดเจนแล้วมาพูดแล้วมาลงมติกันอีก จะเสียแนว ขอ
 เสนอให้ท่านประธานฯ ทักดู ชัดเจนแล้ว ไม่ควรที่จะให้ลงมติในข้อนี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่มีปัญหา
 ใดๆในข้อนี้ เท่าที่ได้อภิปรายกันมาเป็นอันว่าญัตตินั้นเป็นของสภาฯ
 แล้ว และผู้รับรองนั้นจะถอนไม่ได้ เพราะฉะนั้นขอให้อภิปรายกัน
 ค่อยไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่ มีผู้
 เสนอให้ลงมติแล้ว และมีผู้รับรองถูกตั้งแล้วว่าจะถอนได้หรือไม่
 ขอให้คัดค้านเสียก่อนจะได้เป็นแบบแผนต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ จะไปลงมติในสิ่งที่ไม่เป็น

บัญชา^๕นั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในข้อ^๕นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นปัญหา
เลยในข้อ^๕

ขุนวรดิษฐ์^๕ครุณเดทย^๕ ผู้แทนราษฎรจังหวัดคันทนของคาย กล่าว
ว่า คือสมมติ^๕ที่ยังข้องใจกันถึงว่าจะเพิ่มโทษหรือไม่ ข้าพเจ้าขอยก
ตัวอย่างให้ฟังง่าย ๆ อย่างนี้^๕คือ^๕ว่า^๕คน^๕หนึ่ง^๕ทำ^๕ความ^๕ผิด^๕ปรับ^๕๕๐
บาท^๕ที่^๕๓๐^๕คน^๕ทำ^๕ผิด^๕รวม^๕กัน^๕เรา^๕ปรับ^๕๕๐^๕บาท^๕หาร^๕เข้า^๕ไป^๕ได้^๕คน^๕ละ^๕๒๐
บาท^๕เศษ^๕ๆ ถ้า^๕เรา^๕เปลี่ยน^๕ตาม^๕หลัก^๕การ^๕นี้^๕แล้ว^๕คน^๕หนึ่ง^๕ทำ^๕ความ^๕ผิด^๕ปรับ^๕
๕๐^๕บาท^๕๓๐^๕คน^๕ปรับ^๕๕๐๐^๕บาท^๕นี้^๕เรา^๕แต่^๕เห็น^๕ว่า^๕เพิ่ม^๕ขึ้น^๕ไป^๕ เพราะ^๕เหตุ^๕
ฉะนั้น^๕ ข้าพเจ้า^๕เห็น^๕ว่า^๕การ^๕ที่^๕เรา^๕จะ^๕ออก^๕กฎหมาย^๕เพิ่ม^๕โทษ^๕ใน^๕เรื่อง^๕นี้^๕ จะ^๕
เป็นการ^๕สมควร^๕หรือ^๕ไม่^๕ ข้าพเจ้า^๕อยาก^๕จะ^๕คิด^๕ว่า^๕อย่าง^๕นี้^๕ คือ^๕ว่า^๕ เรา^๕
ไม่^๕มี^๕นโยบาย^๕อื่น^๕ที่^๕กว่า^๕นี้^๕แล้ว^๕หรือ^๕ เรา^๕จึง^๕เอา^๕นโยบาย^๕ใน^๕ทาง^๕เพิ่ม^๕โทษ^๕
ให้^๕แรง^๕ขึ้น^๕ ข้าพเจ้า^๕คิด^๕ว่า^๕เรา^๕จะ^๕ต้องการ^๕นโยบาย^๕ทาง^๕อื่น^๕ให้^๕ดีกว่า^๕นโยบาย^๕
ทาง^๕เพิ่ม^๕โทษ^๕แก่^๕ราษฎร^๕ และ^๕ขอ^๕ให้^๕คิด^๕ถึง^๕หน้า^๕ที่^๕ของ^๕ผู้^๕แทน^๕ราษฎร^๕ให้^๕
มาก^๕ๆ^๕ หน่อย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว^๕ว่า^๕ ข้าพเจ้า^๕ใคร^๕จะ^๕ขอ^๕เสนอ^๕ให้^๕
ลง^๕มติ^๕เสีย^๕ที

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าว^๕ว่า^๕
ข้าพเจ้า^๕ขอ^๕เสนอ^๕ให้^๕ลง^๕มติ^๕ว่า^๕ เมื่อ^๕หลักการ^๕และ^๕ตัว^๕ร่าง^๕พระราช^๕บัญญัติ^๕
ผิด^๕แปลก^๕แตกต่าง^๕กัน^๕เช่น^๕นี้^๕ จะ^๕คือ^๕ว่า^๕เป็น^๕ร่าง^๕พระราช^๕บัญญัติ^๕ที่^๕สภา^๕ฯ^๕
ควร^๕รับ^๕ไป^๕พิจารณา^๕หรือ^๕ไม่^๕ ข้าพเจ้า^๕ขอ^๕ให้^๕ลง^๕มติ^๕ใน^๕ข้อ^๕นี้^๕

นายไผ่ อินทรประชา รับรอง

นายทองอยู่ พนมพันธ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดชนบุรี กล่าวว่ามีปัญหาที่เราได้เถียงกัน อยู่กันก็ขอว่า เมื่อมีผู้เสนอมารอถกถามการรับรอง.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีเด็กไป แล้วเรื่องนั้น มีปัญหาใหม่เกิดขึ้นเพื่อให้ลงมติว่า เมื่อหลักการไม่ตรงกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมารอ เราควร จะรับไว้ พิจารณาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า....

นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดคตพนบุรี กล่าวว่ามีขอประทานโทษ ที่ผู้แทนส่งถกถามให้ลงมติ ไม่ได้อภิปรายกัน คือประเด็นที่ผู้แทนส่งถกถามเรื่องขอให้ลงมตินั้น คือเรื่องว่าหลักการกับตัวพระราชบัญญัติที่เสนอมารอเข้ามานั้นต่างกัน ควรจะรับหลักการหรือไม่ แต่ในชั้นนี้ยังไม่มีการอภิปรายกัน ข้าราชการขอให้อภิปรายกันก่อน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่ามีขอประทานโทษ เรื่อย อีกครั้ง หนึ่งว่า เราอภิปราย กันมาแล้ว เพราะฉะนั้นจะกลับไปว่าควรจะพิจารณาหรือไม่ ไม่ถูก เรารับเข้าระเบียบวาระแล้ว แปลว่าสภาฯรับพิจารณาแล้ว เพราะฉะนั้นปัญหาอื่น ๆ ก็คือว่า เมื่อหลักการขัดกับพระราชบัญญัติ คงจะไม่มีใครยกมือให้รับหลักการ จะได้หมดปัญหา ถ้าไปตั้งปัญหาและปล่อยให้

ให้อภิปรายกันในหลักการแล้วจะมุ่งภายหลัง และข้าพเจ้าเห็นว่าควร
จะรับหลักการหรือไม่เสียทีเดียว ถ้าหากว่าการ อภิปรายนั้นมีเหตุผล
ว่าหลักการกับตัวพระราชบัญญัติผิดกัน คงจะไม่มีใครสนับสนุนหลัก
การผิด ๆ ขออย่าให้เป็นปัญหาต่อไปอีกเลย ภายหน้าจะเป็นเยี่ยง
อย่างต่อไปอีก

หลวง วรนิติปริชา ผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา กล่าว ว่า
ปัญหาที่ว่าผิด หลักการ หรือไม่ นั้น เราได้อภิปรายกันมานานแล้ว
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคงปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีสิทธิ์จะตั้ง
ปัญหาได้ และข้าพเจ้าได้เสนอเช่นนั้นแล้ว มีผู้รับรองแล้ว เพราะ
ฉะนั้นขอให้ท่านประธาน ๆ ได้โปรดลงมติตามที่ข้าพเจ้าเสนอ

นายทองอยู่ พนมพินันท์ รับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า คือผู้แทนคนนั้น เห็นว่าหลักการกับตัวพระราชบัญญัติผิด
กัน แต่ผู้เสนอเขาว่าไม่ผิด ปัญหาที่มีอยู่อย่างนี้ และผู้เสนอพูดว่าถ้า
ผิดอย่างนี้จะเอาอย่างไร แล้วคนหนึ่งบอกว่าไม่ผิด แล้วท่านจะ
เสนอญัตติแต่ฝ่ายท่านแล้ว แต่ฝ่ายนี้ไม่เสนอ เช่นนี้ไร ไม่ได้

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
ว่า เรื่องเราพิจารณาดังพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับของเรามีอยู่
ว่า การพิจารณาพระราชบัญญัตินั้นให้ทำเป็น ๓ วาระ คือวาระที่ ๑
ลงมติรับหลักการ เพราะฉะนั้นตามผู้แทนสงขลาได้กล่าวนั้น ทำ

ผิดข้อบังคับ ขอบังคับว่าจะต้องลงมือรับหลักการเดี๋ยวก่อน ส่วน
ท่านผู้แทนัดถนนครทเห็นว่าหลักการผิดกับพระราชบัญญัตินี้ ก็คือ
เห็นควรลงมติไม่รับหลักการนั่นเอง หลักการนั้นตกไป ที่ท่านคิด
กันว่าผิดหลักการนี้ ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า นั่นเป็นการปรึกษาหารือ
ที่ ๒ คือเมื่อมีมติมาชักแปรญัตติไปแล้ว จึงมีข้อที่จะวินิจฉัยว่า ผิด
หลักการหรือไม่ ฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมลงมติว่า จะรับหลัก
การหรือไม่

มีมติมาชักยกมือรับรองหตายนาย

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควร จะ
จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติได้ พิจารณา ไปรตยกมือขึ้น

มีมติมาชักยกมือ ๑๓ นาย

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติได้ พิจารณา ไปรตยกมือขึ้น

มีมติมาชักยกมือ ๑๓ นาย เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติตกไป

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์
ขุนประเจตคุณพันธ์

นายปพาพ บุญ-หลง
ประเสริฐ บัทธิสุกนธ์

ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์
หลวงพิพัฒน์พลกาย
ไสว อินทรประชา
หอมจันทร์ วัฒนวิจารณ์
นายจิ่ง จริงจิตรี
บุญแถม ปิตยานนท์
ทองกระจาย รัชตะวรรณ
ตรวจแล้ว .๓๓/๓๓/๗๗

บุญช่วย สุกนธมัต
เลียงฮ้อย ศรีสุชาติ
วิจิน สัจจะเวท
ถิน จุฑะรพ
ศรี อินทร
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
ผู้ตรวจงานการประชุม

พระเรียมวิรัชชพากย์
รองประธานคนที่ ๓ (ลงนามแทน)

หลวมคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์เคลิเมนต์ ถนนสี่พระยา จังหวัดพระนคร
นางจื่อ หล่มสารโรช ผู้พิมพ์โฆษณา, พ.ศ. ๒๔๗๘

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร